

Etická výchova

Pracovní listy pro 2. ročník základních škol

Jarmila Plachá

Ivana Koutská

Ilustrovala: Kateřina Skořepová

V rámci projektu CZ.1.07/1.1.00/26.0114 „Etická výchova a učebnice“

Vytvořilo Etické fórum ČR, o. s., ve spolupráci s Národním institutem pro další vzdělávání.

Tento materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

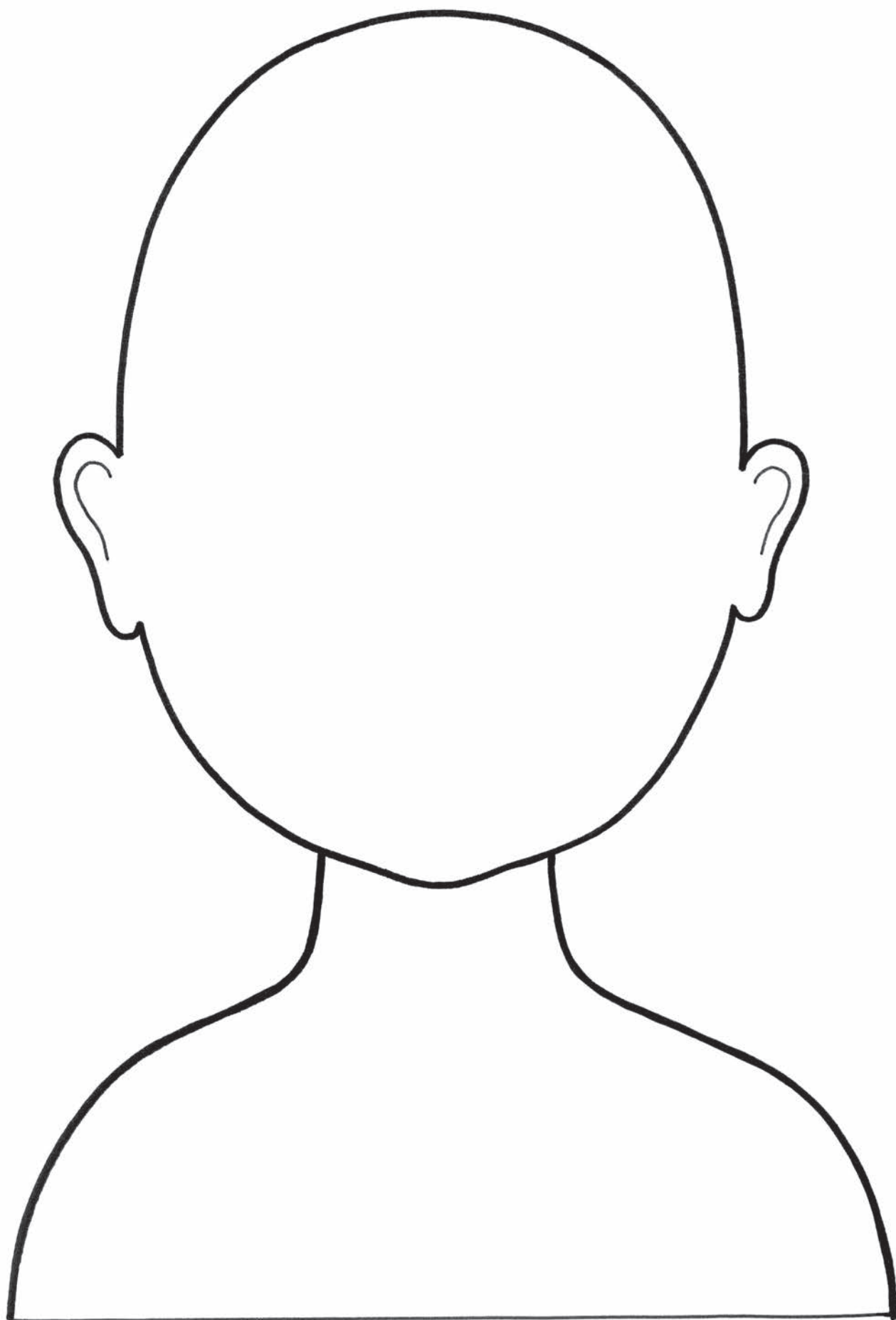

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

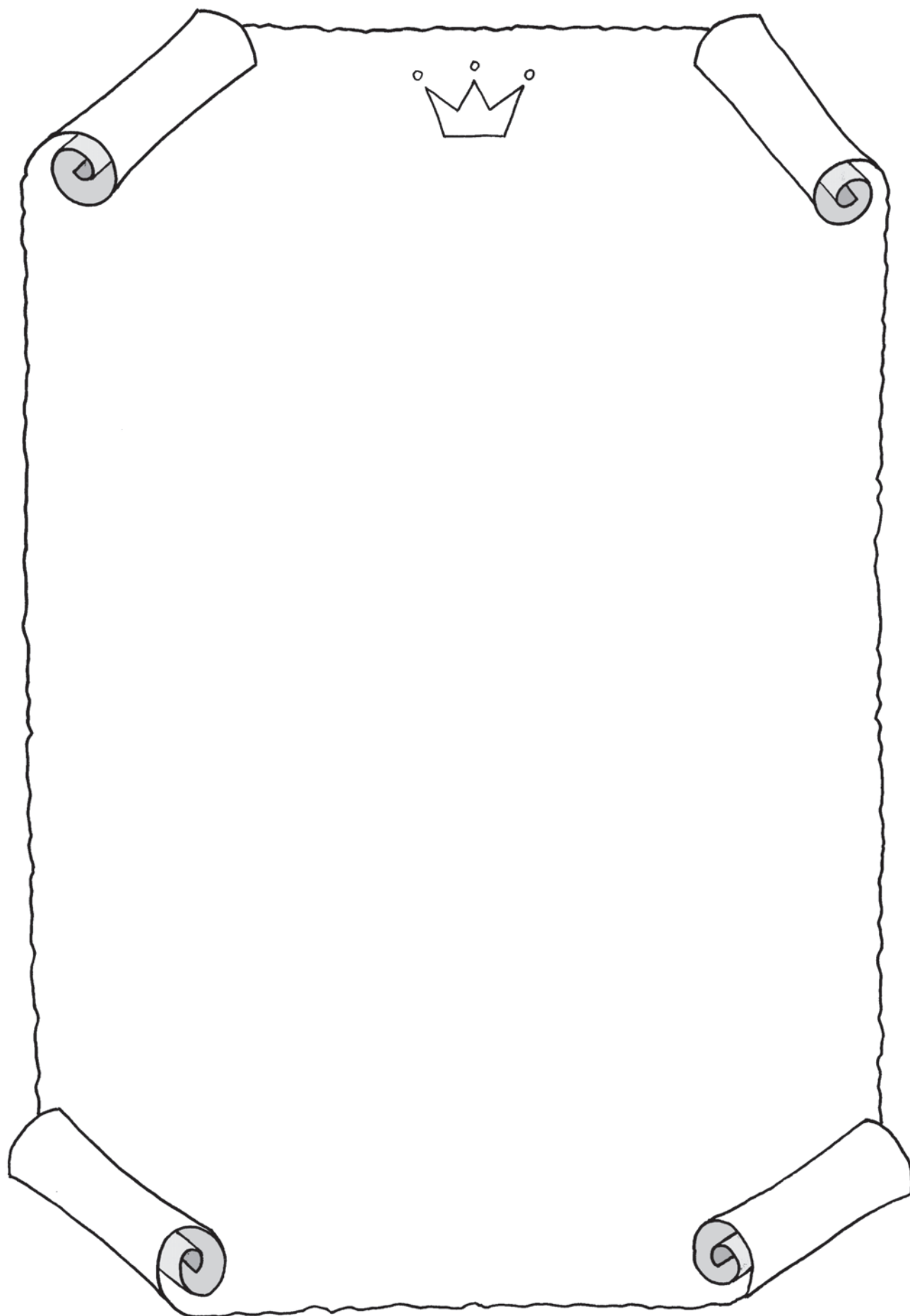

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KRÁLOVSKÁ LISTINA

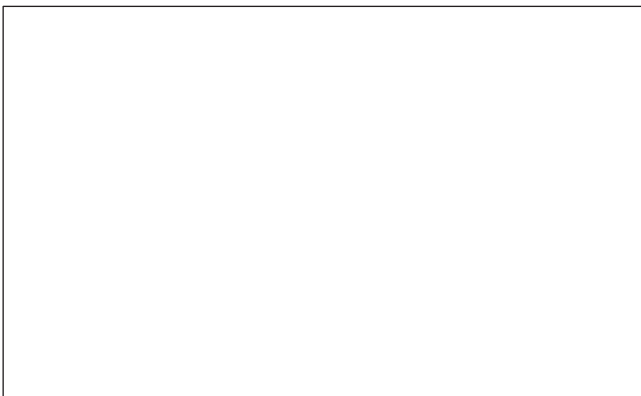
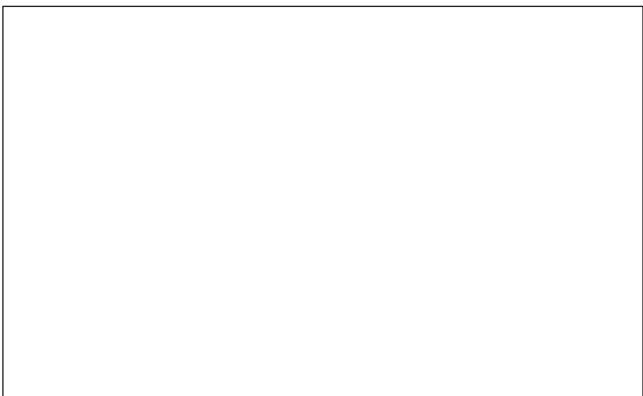
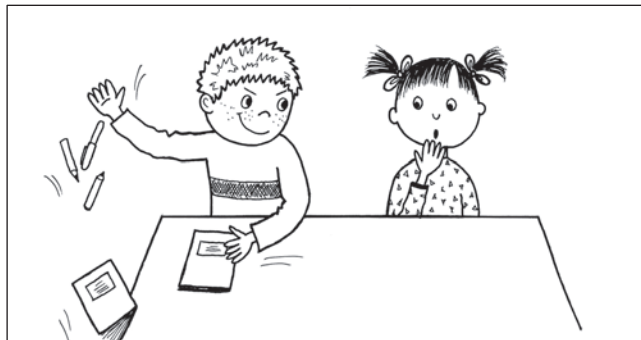
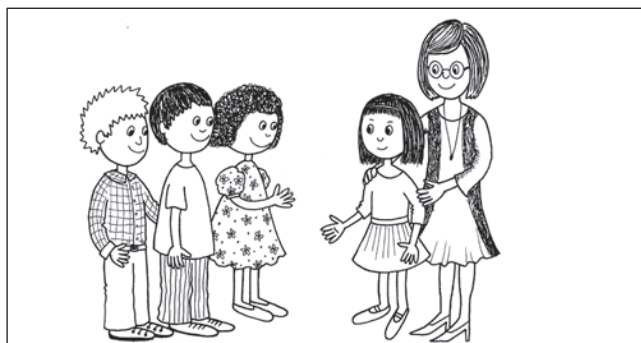
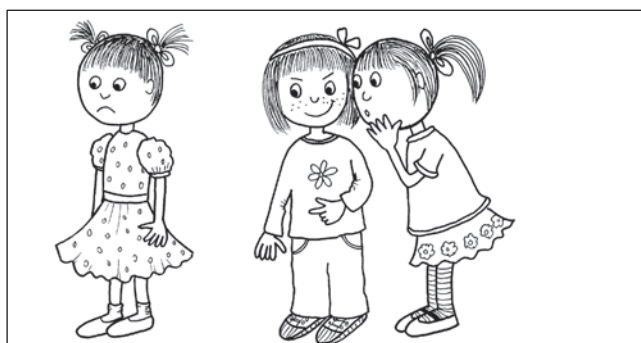

DODRŽUJEME PRAVIDLA?

1. Vyprávěj, co se stalo.

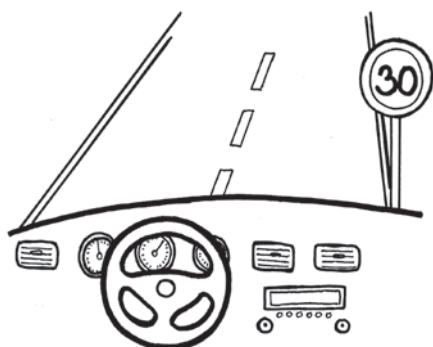
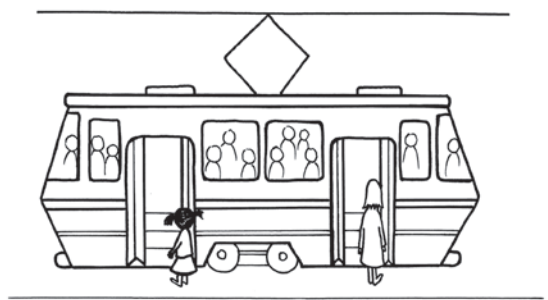
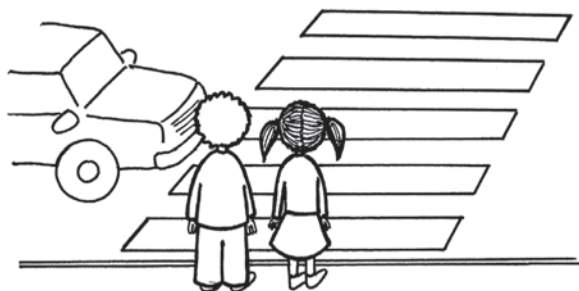

2. Na kterém obrázku děti dodržují a kde porušují třídní pravidla?

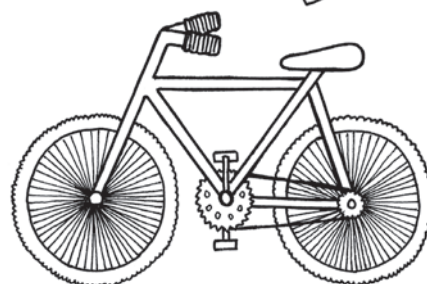
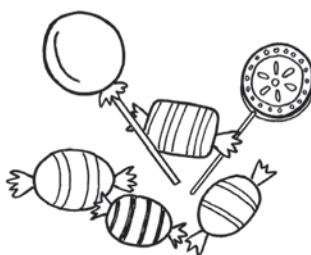
JAK ŽIJEME S PRAVIDLY?

Prohlédni si obrázky a do rámečku vedle napiš nebo nakresli, co má dítě nebo dospělý správně udělat.

ODMĚNA, NEBO TREST?

Dokresli ☹ k obrázkům, které pro tebe mohou být trestem, a ☺ k obrázkům, které jsou pro tebe odměnou.

Co je pro tebe největším trestem?

Nakresli, co je pro tebe největší odměnou.

A) DĚTSKÁ PRÁVA - OBRÁZKY

ELIŠKA

PHU

B) DĚTSKÁ PRÁVA – TEXT

Právo na své vlastní jméno.

Právo žít v míru a přátelství s dětmi
a dospělými ze všech zemí světa.

Právo na život.

Právo na svůj vlastní názor.

Právo učit se a vzdělávat se.

Právo žít se svými rodiči, žít v rodině.

Právo na pomoc v nemoci.

Právo na domov.

Právo mít své kamarády.

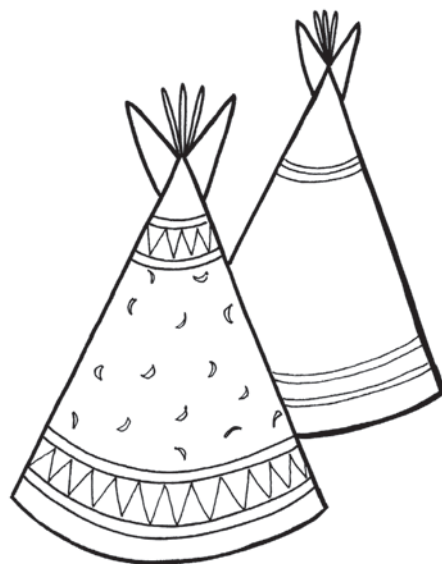
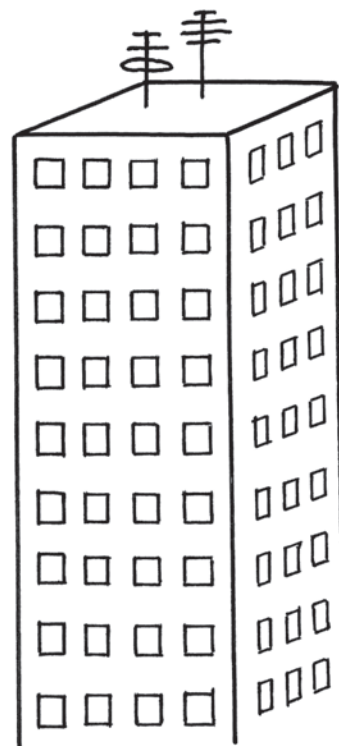
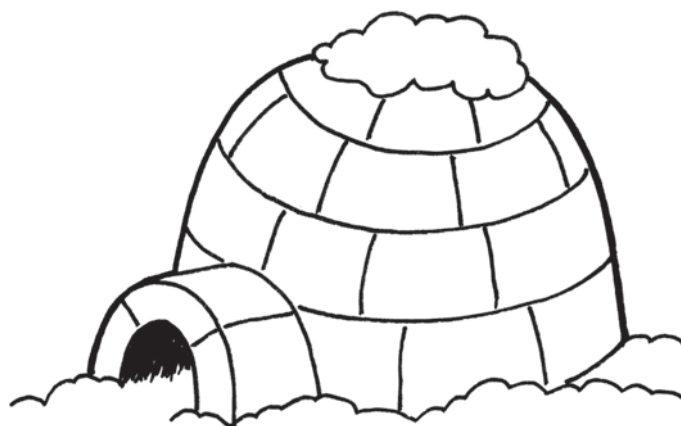
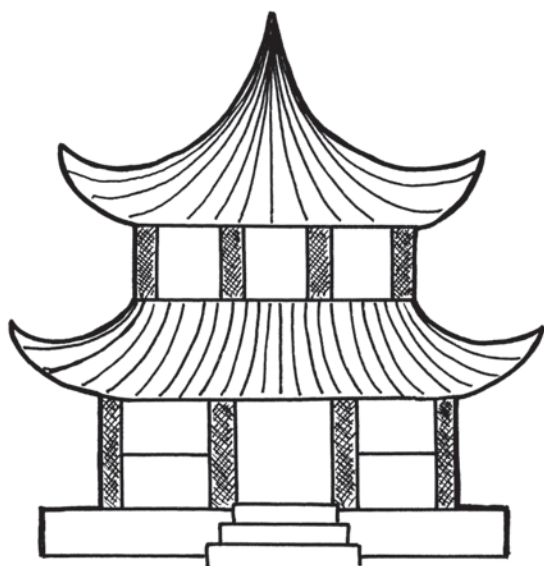
Právo rozvíjet své zájmy a nadání.

Právo na život bez hladu.

Právo na život v bezpečí.

A) KDE LIDÉ BYDLÍ?

Zakroužkuj obydlí, které se objevilo v písničce.

B) VÍM TO?

Kvíz

1. K čemu slouží dětská práva?

- A) Aby nebyl na zemi nepořádek.
- B) Mají zajistit spravedlivé zacházení a zdravý a bezpečný život dětí.
- C) Aby se některým lidem dařilo lépe než jiným.

2. Má práva každý člověk, který žije na zemi?

- A) Práva mají jen ti silnější, bohatí a krásní.
- B) Práva mají jen dospělí.
- C) Práva mají všichni lidé bez rozdílu barvy pleti, věku, pohlaví.

3. Mají děti nějaké povinnosti?

- A) Děti mají povinnost udělat cokoli, co jim někdo jiný přikáže.
- B) Děti mají povinnost uznávat práva druhých lidí.
- C) Děti nemají žádné povinnosti.

Napiš, které z práv se objevilo v úryvku.

.....

.....

Které právo pokládáš za nejdůležitější ty?

.....

Jak by to dopadlo, kdyby si každý dělal, co ho jen tak napadne?

.....

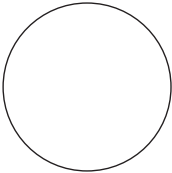

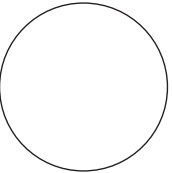

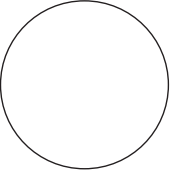

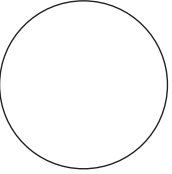
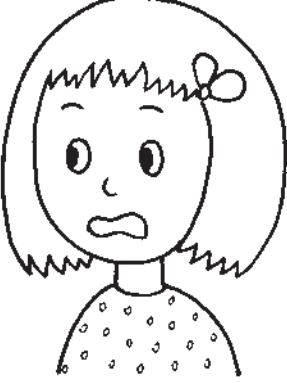
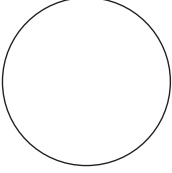

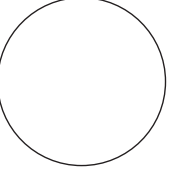
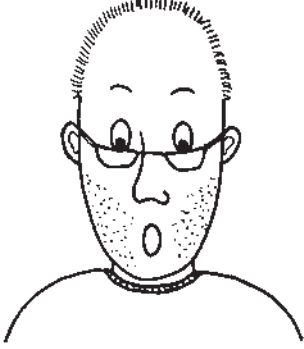
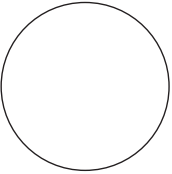
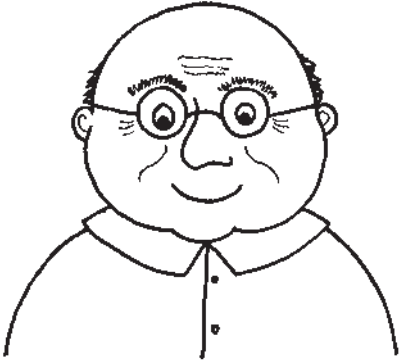
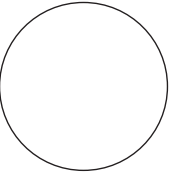

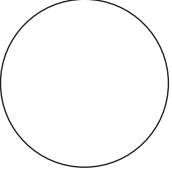

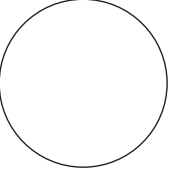

.....

.....

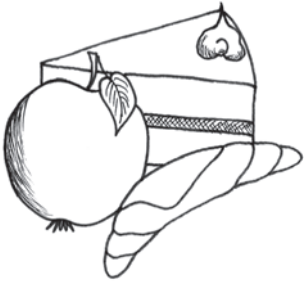

KDO SE SKRÝVÁ V TAŠCE?

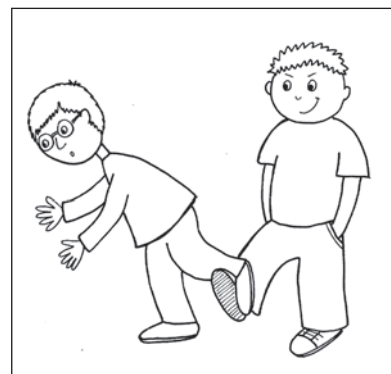
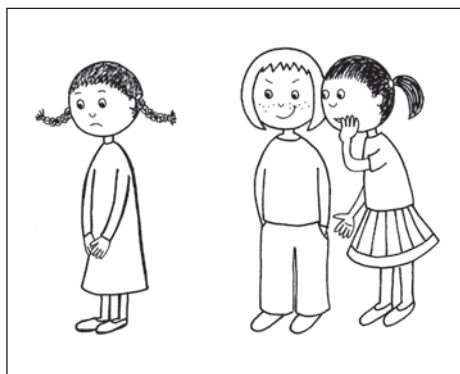
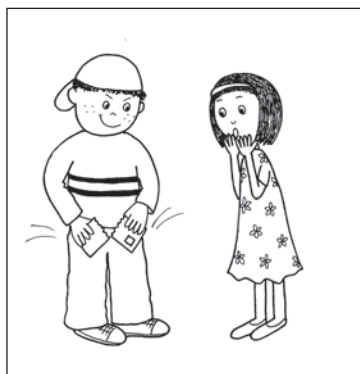

CO BYCH BYL, KDYBYCH BYL

VHODNÁ SLOVA?

1. Popiš, co se děje na obrázku.

2. Nakresli situaci, která tě donutila použít nadávku. Místo ní napiš na linku podobný výraz, jaký použil pan Kolbaba, když potkal šoféra Františka.

.....

LÉČENÍ PŘEKŘIKOVANDY

1. Nakresli, jak vypadá ten, komu naslouchají, a jak ten, koho nikdo neposlou-

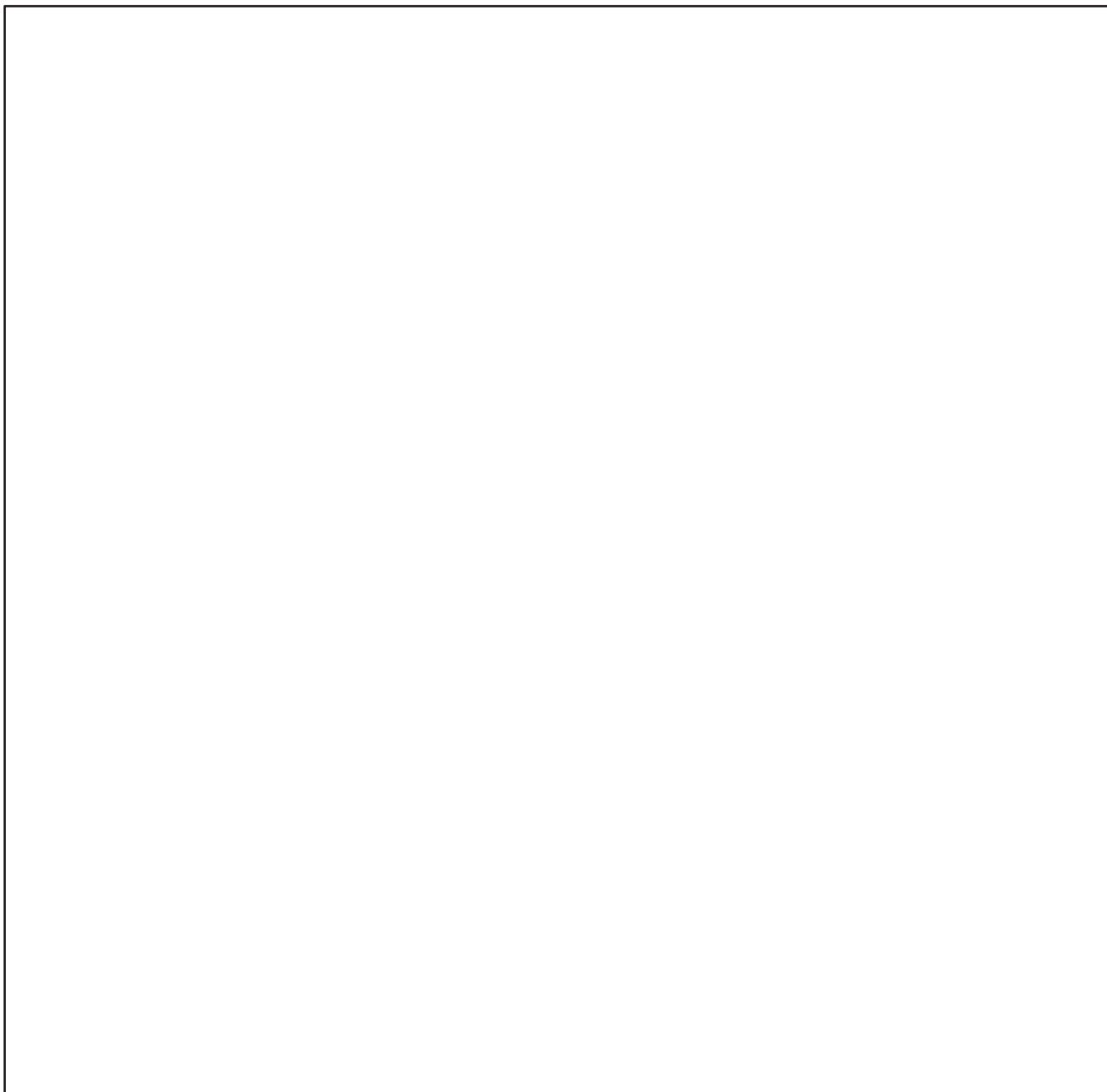
Poslouchají mě.

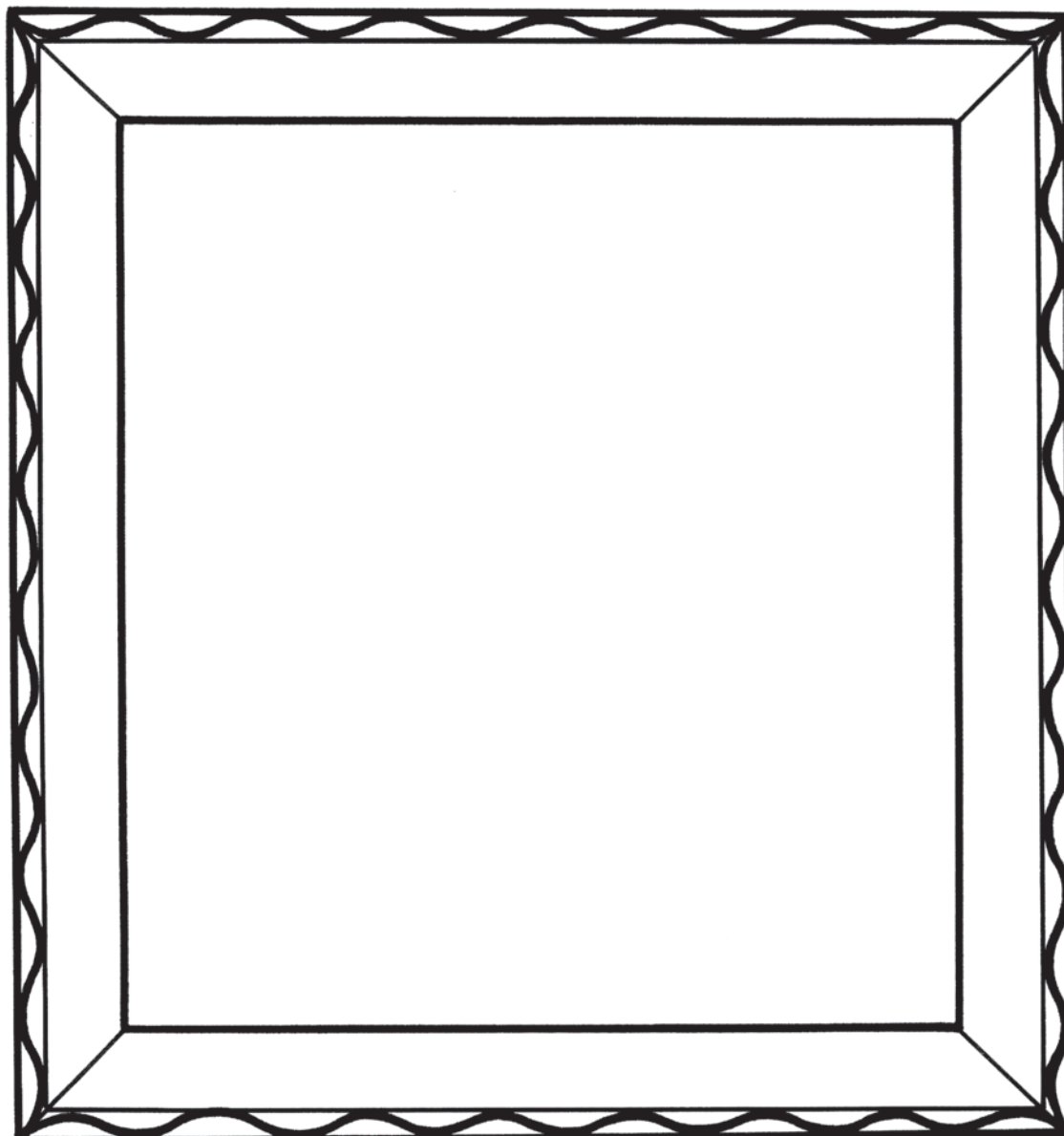
Nikdo mě nevnímá.

2. Nakresli situaci, ve které jsi druhému dokázal/nedokázal naslouchat.

1. Nakresli svůj autoportrét.

2. Napiš o sobě básničku.

Já jsem...

.....

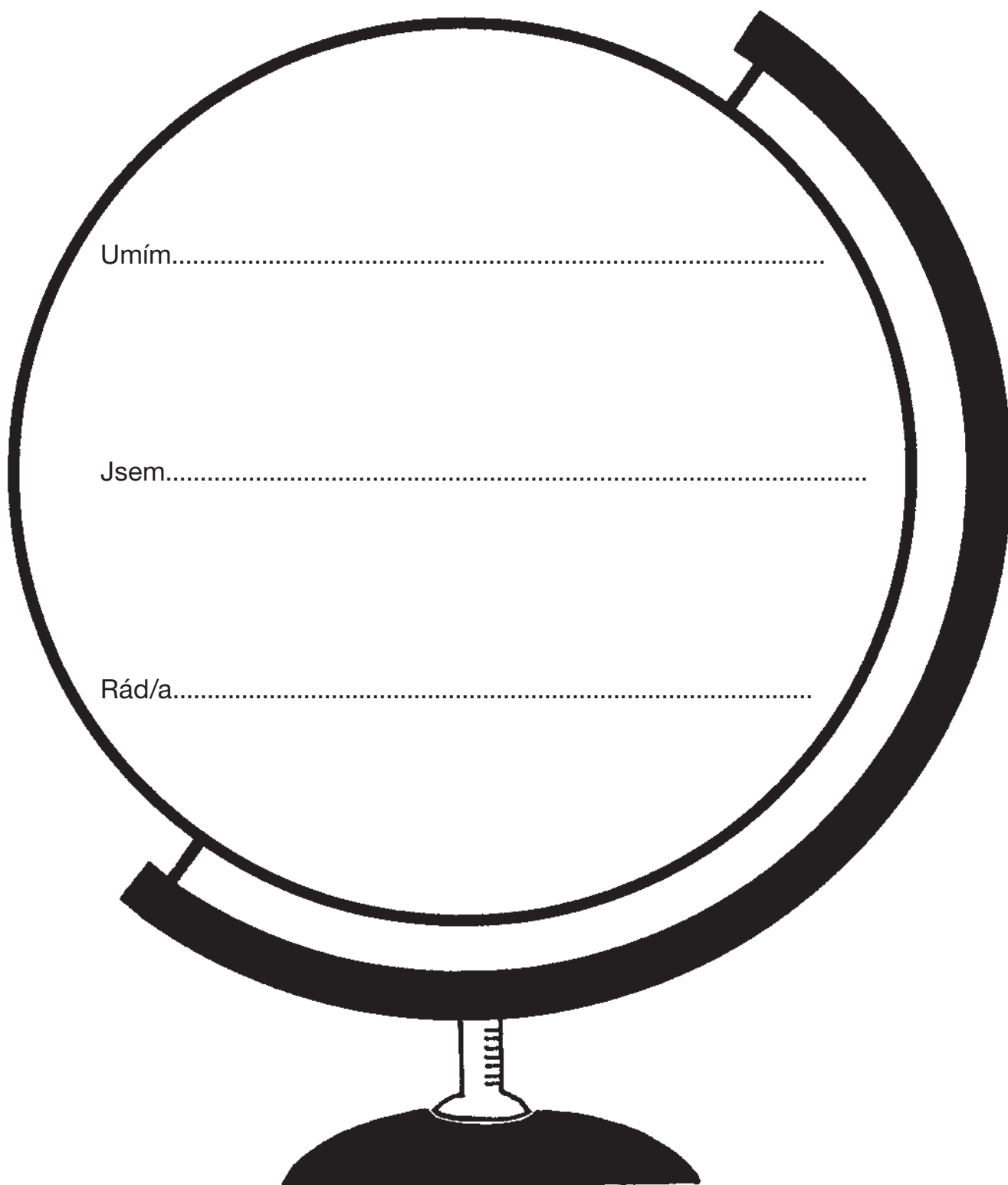
.....

.....

.....

.....

Umím.....

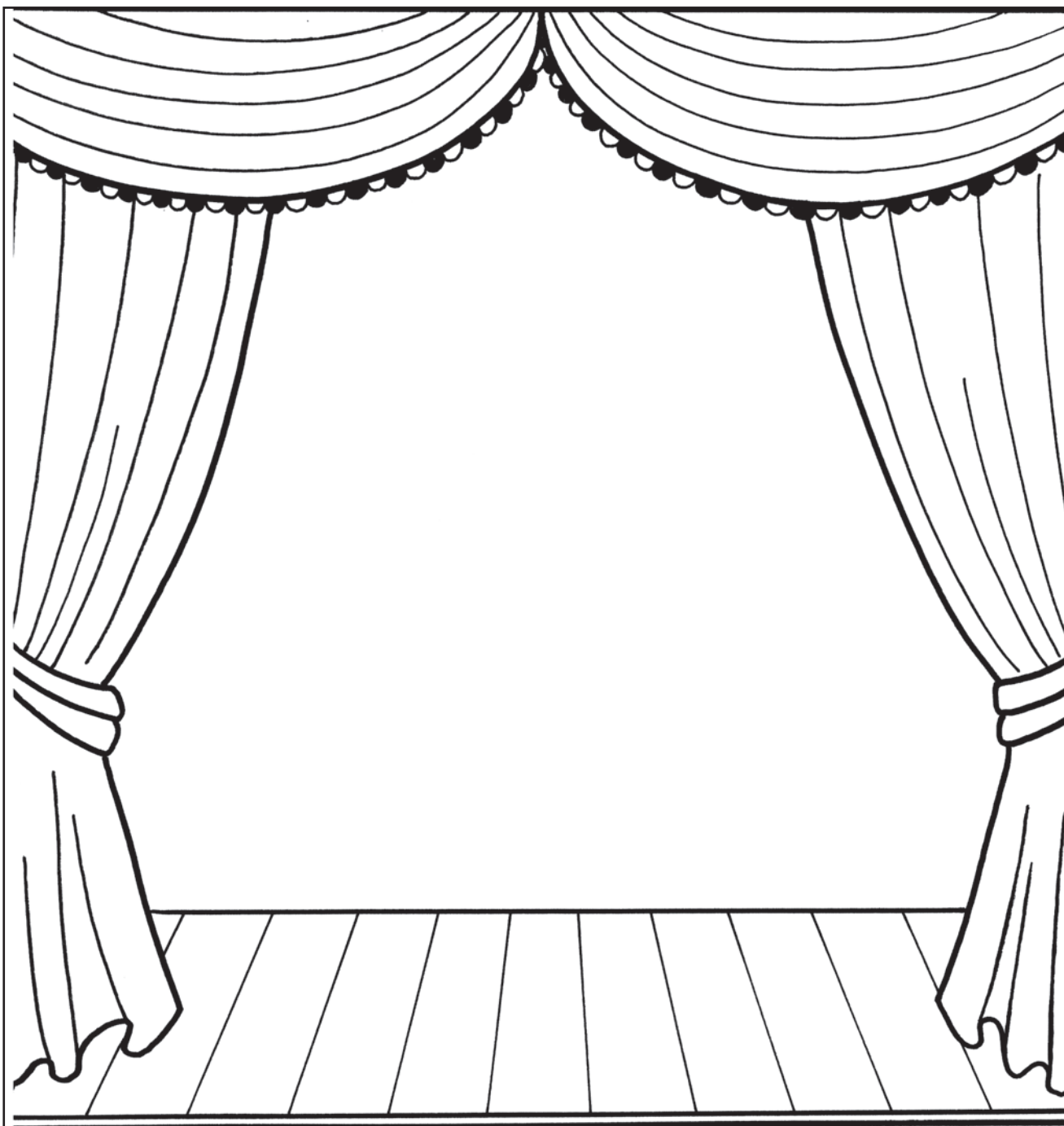
Jsem.....

Rád/a.....

Jméno

MŮJ TALENT

Namaluj se na jevišti, jak děláš nějakou činnost, kterou máš rád a zažíváš při ní pocit radosti a úspěchu.

Jaké vlastnosti jsou potřeba k tomu, abys dosáhl/a úspěchu?

.....

.....

.....

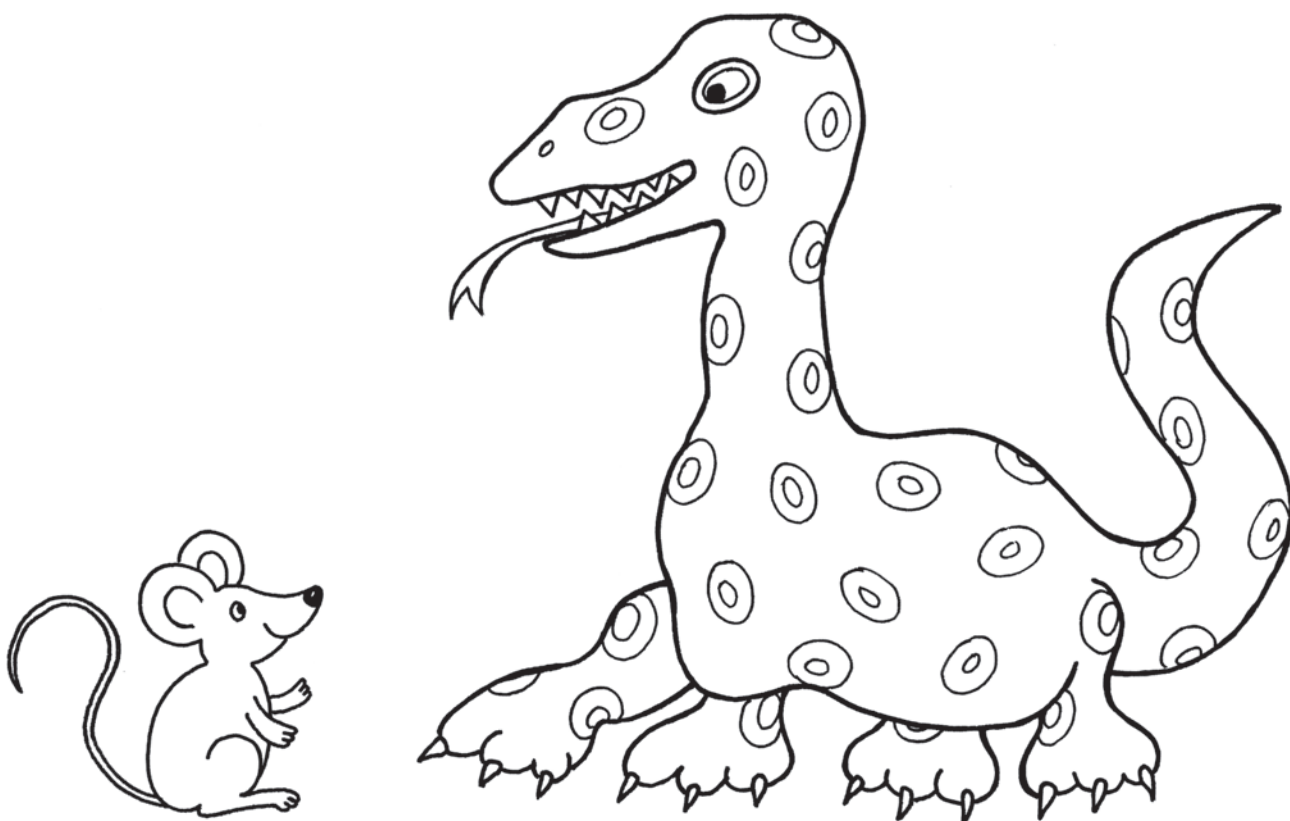

JAKO TY!

Jaký je rozdíl mezi myškou a drakem?

		
Co má ráda/rád?		
Jaké má vlastnosti?		
Cítíš se jako myška, nebo jako drak?		
Jaké máš vlastnosti?		

Co napadlo draka a myšku? Doplň do věty vhodná slova.

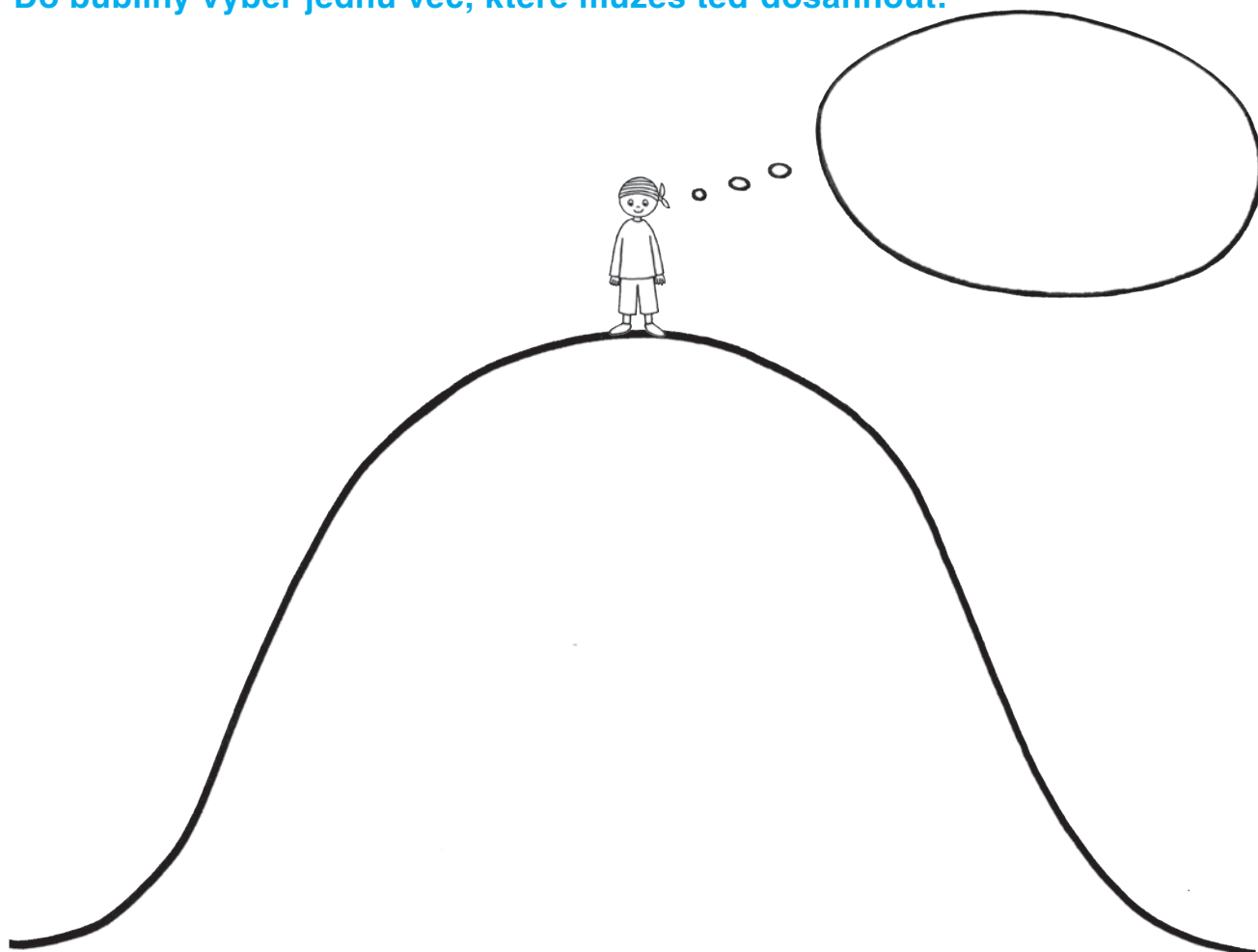
„Udělám se pro tebe a ty se pro mě uděláš"

„Chci...“

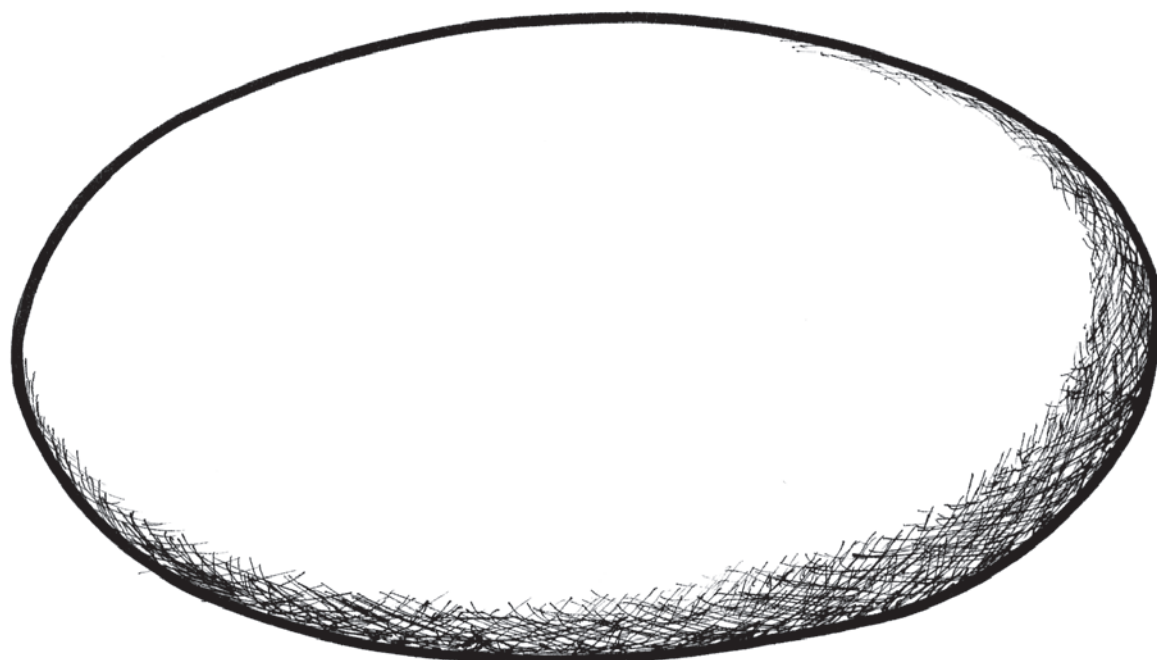

Do bubliny vyber jednu věc, které můžeš teď dosáhnout.

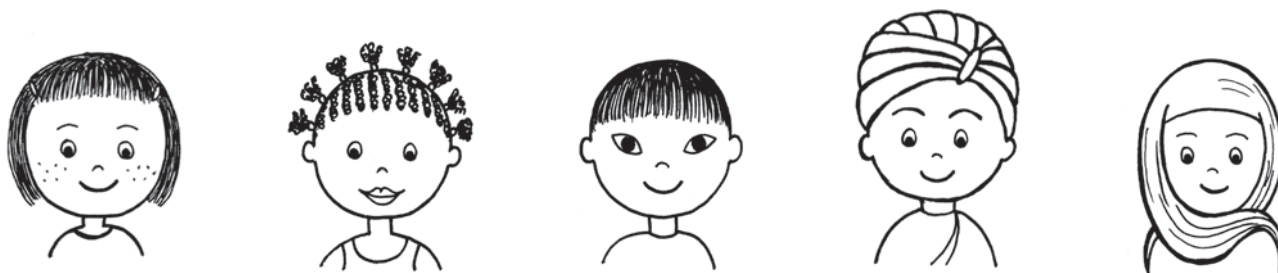
Do kopce napiš, co můžeš udělat proto, aby se tvé přání naplnilo.

Do oblázku napiš větu, kterou tě dokáže povzbudit např. maminka, tatínek, učitel nebo kamarád.

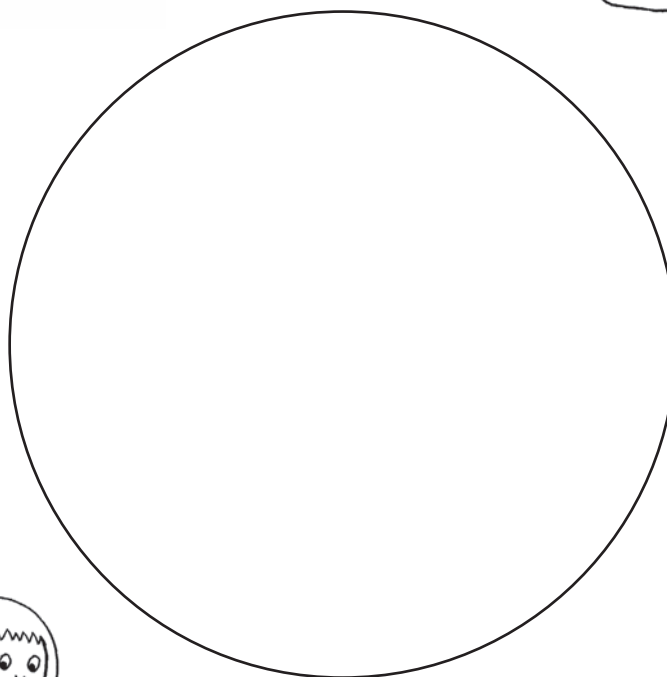
KAŽDÝ JSME JINÝ

V čem jsou děti na obrázcích odlišné?

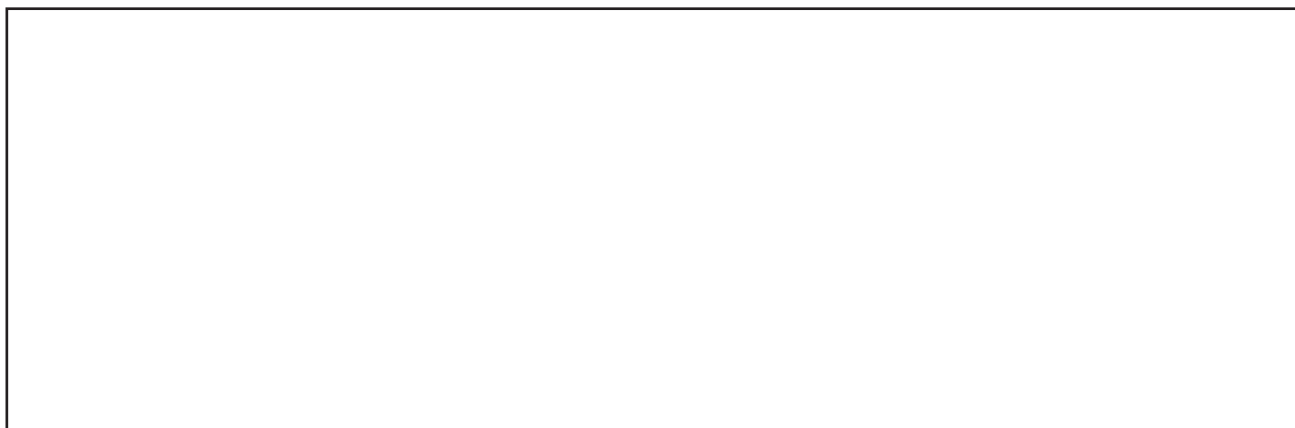
V čem jsou lidé na obrázcích jiní?

Namaluj do kruhu to, v čem se lišíš od ostatních ty.

JAK SE CÍTÍM?

1. Namaluj, jak se právě cítíš, a napiš, o jaký pocit jde:.....

2. Jaké pocity v tobě vyvolávají obrázky?

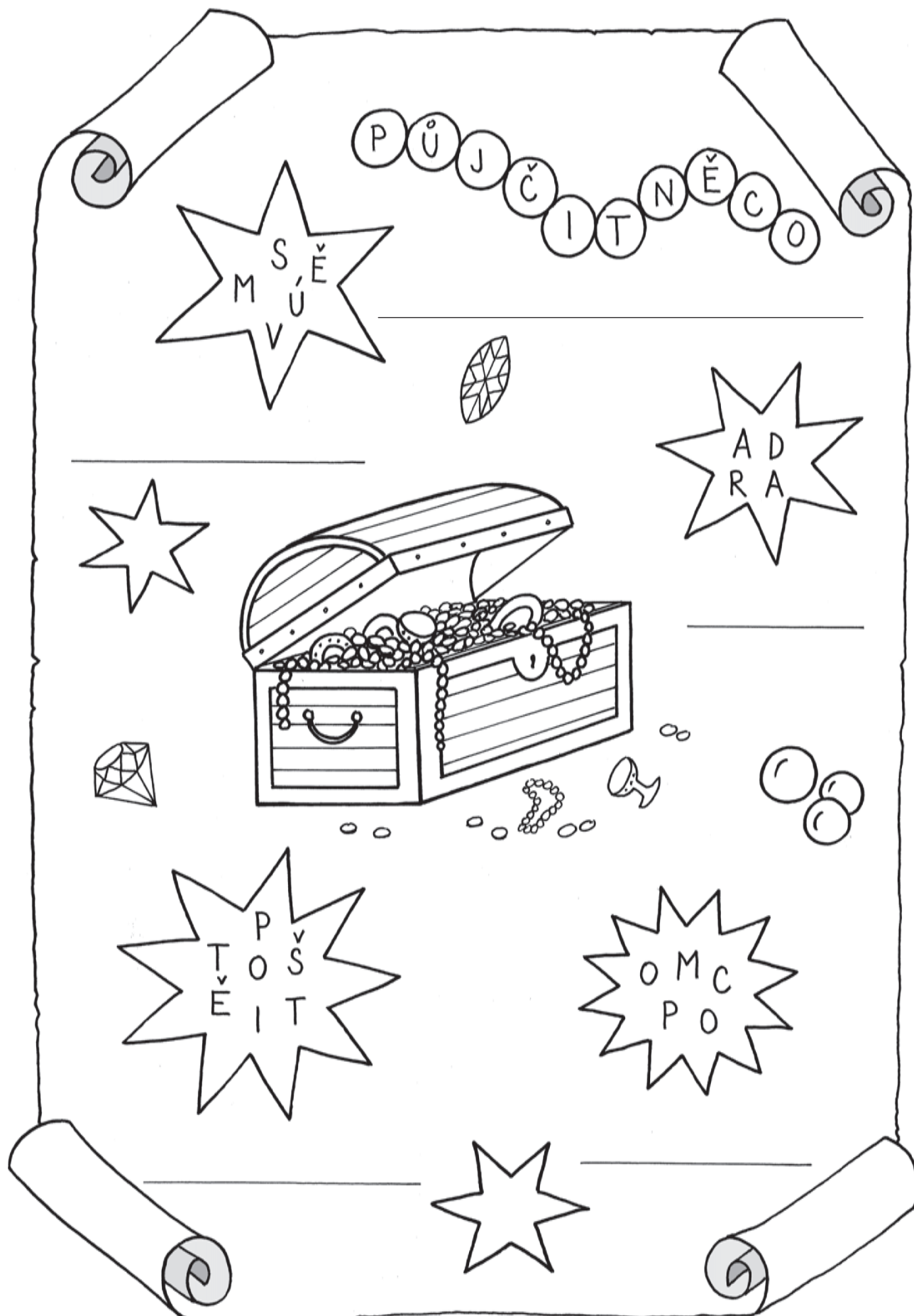
Vybarvi: strach – zeleně, radost – žlutě, smutek – modře, hněv – červeně.

JSI POKLAD!

Co znamená, když se řekne: „Jsi poklad!“

Najdeš poklad, kterým tě obdarovávají lidé kolem? Napiš na linku, jaký poklad v sobě skrýváš.

JAKÝ JSI?

Včelín

Strýc Jan má v sadě, kde to voní,
stát úly řadou pod jabloní.

Zelený, modrý, bílý, žlutý,
hukotem včel jsou nadechnuty.

Včelička sedá na kosatce
A v plástvích medem voní sladce.

Když kvetou lípy, je to shonu!
Hučí v nich smích a hlahol zvonu.

Když kvetou louky, to je spěchu!
Hučí v nich písně bez oddechu.

(F. Nechvátal)

1. Přiřaď správné slovo k přirovnání:

bystrý

věrný

chytrý

pilný

Je.....jako

Je.....jako

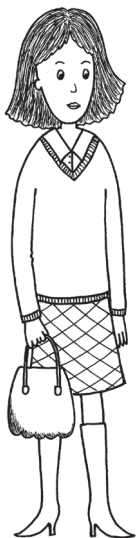
Je.....jako

Je.....jako

2. Jaké mají vlastnosti? Spoj osobu s vlastnostmi, které má.

MŮJ KAMARÁD

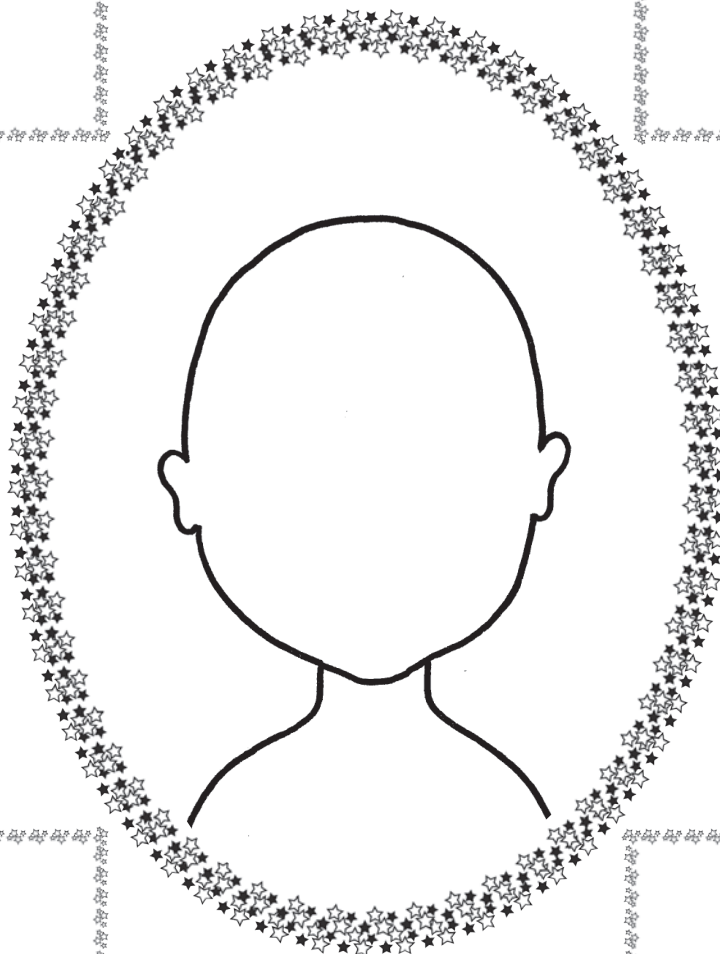
Znáš dobře svého kamaráda? Domaluj kamaráda/ kamarádku a do prázdných rámečků namaluj nebo napiš, co má tvůj kamarád rád.

hračka

jídlo

barva

vlastnost(i)

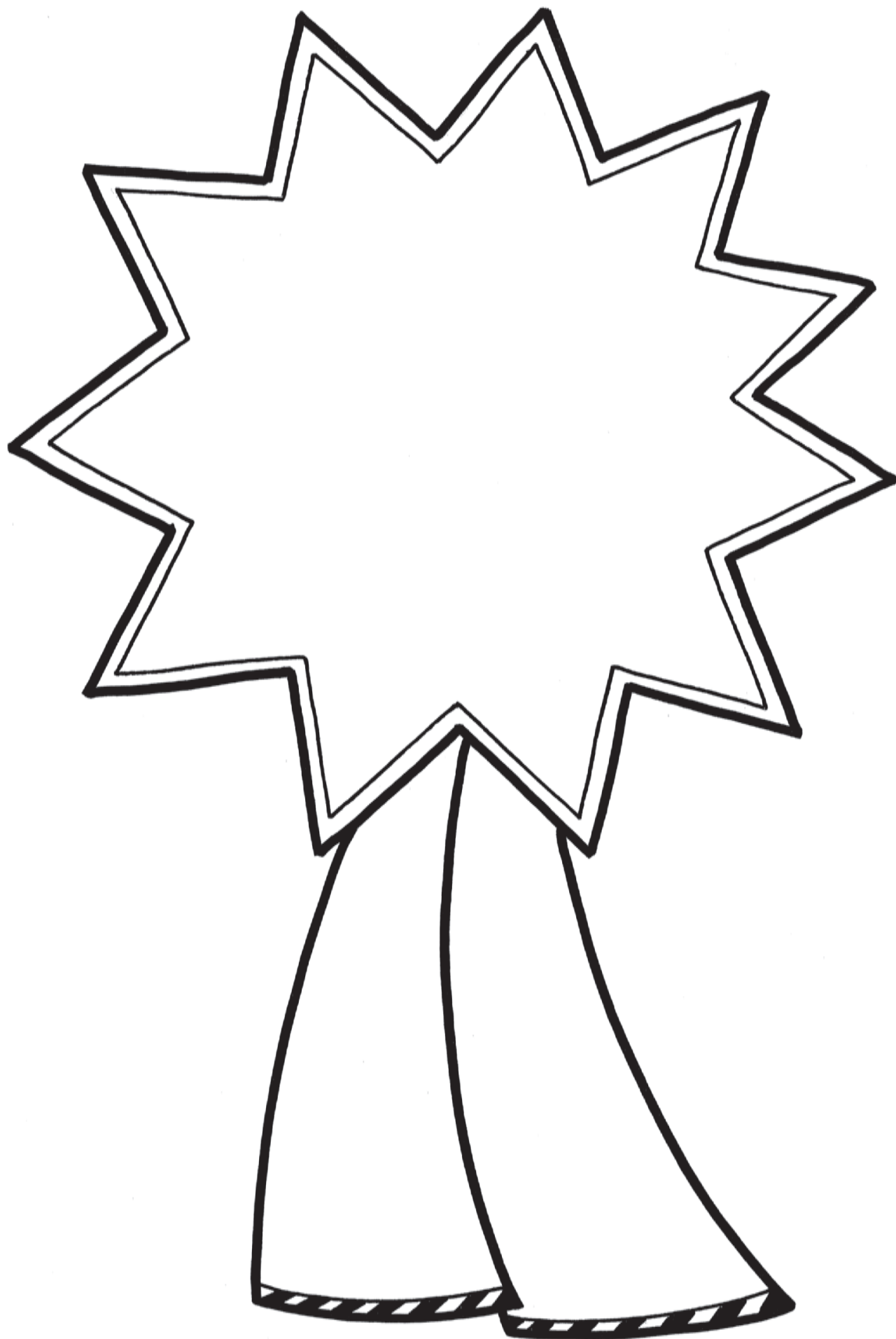
Co máme společného?

V čem je můj kamarád lepší než já?

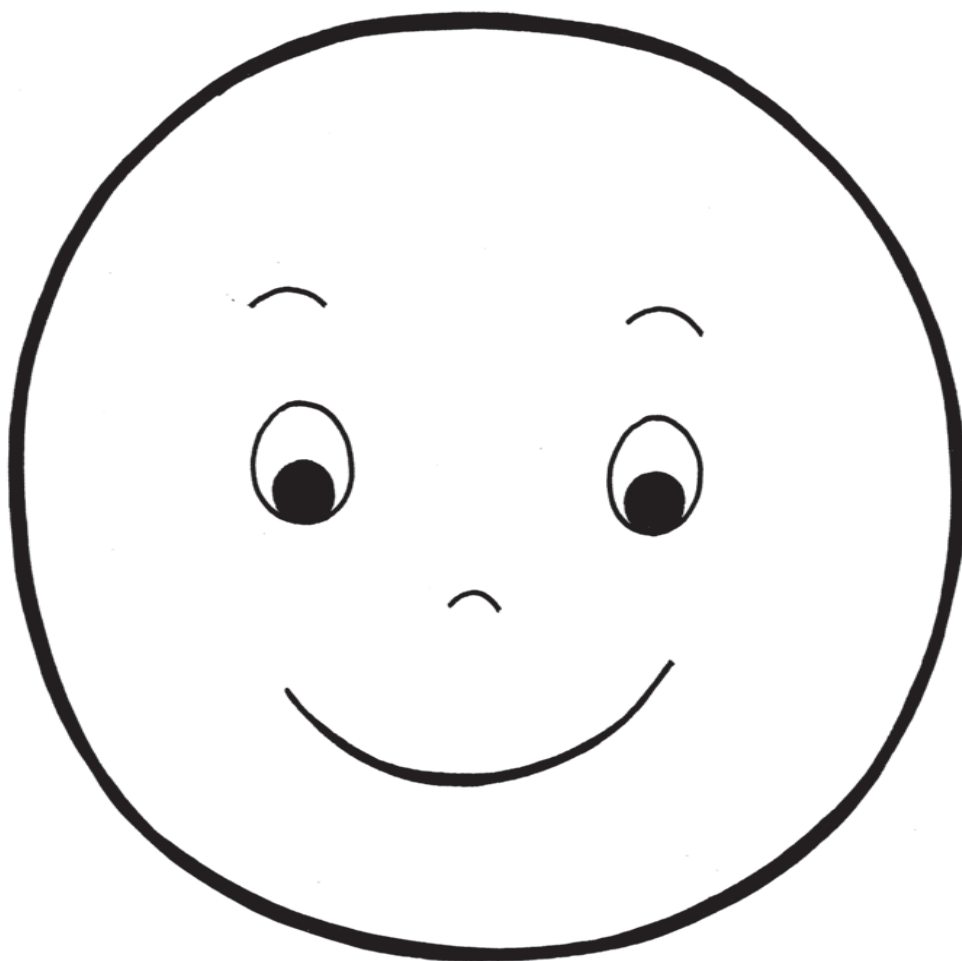
ŘÁD DOBRÉHO KAMARÁDA

Namaluj svému kamarádovi řád (vyznamenání):

SLUNÍČKO

Sluníčko vymaluj a vystřihni. Do paprsků dopiš ocenění pro členy rodiny a nalep je na sluníčko. Hotové sluníčko ukaž těm, kterým patří.

JACÍ JSME

Vyber osoby, které patří do tvé rodiny, a obrázky nalep na papír. Napiš, o koho se jedná. Pokud někdo chybí, dokresli ho.

Každému přiřaď vlastnosti, které má – namaluj k obrázku puntíky příslušnými barvami. Požádej někoho z rodiny, aby dokreslil puntíky tobě.

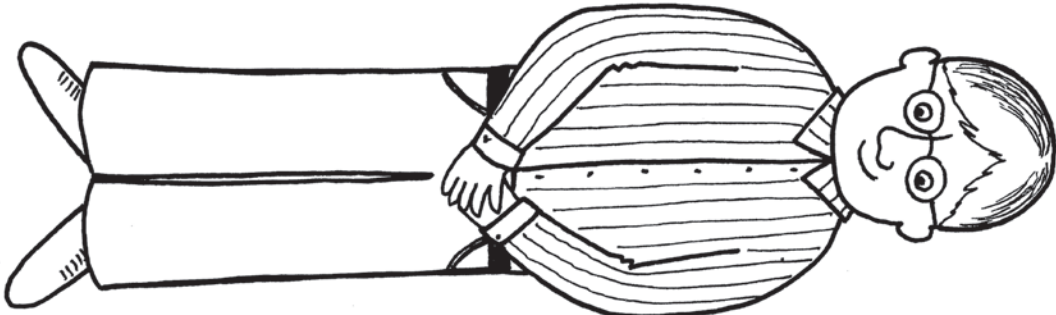
ŽLUTÁ: obratný, šikovný

MODRÁ: pracovitý

ČERVENÁ: spolehlivý

ORANŽOVÁ: pomáhá jiným

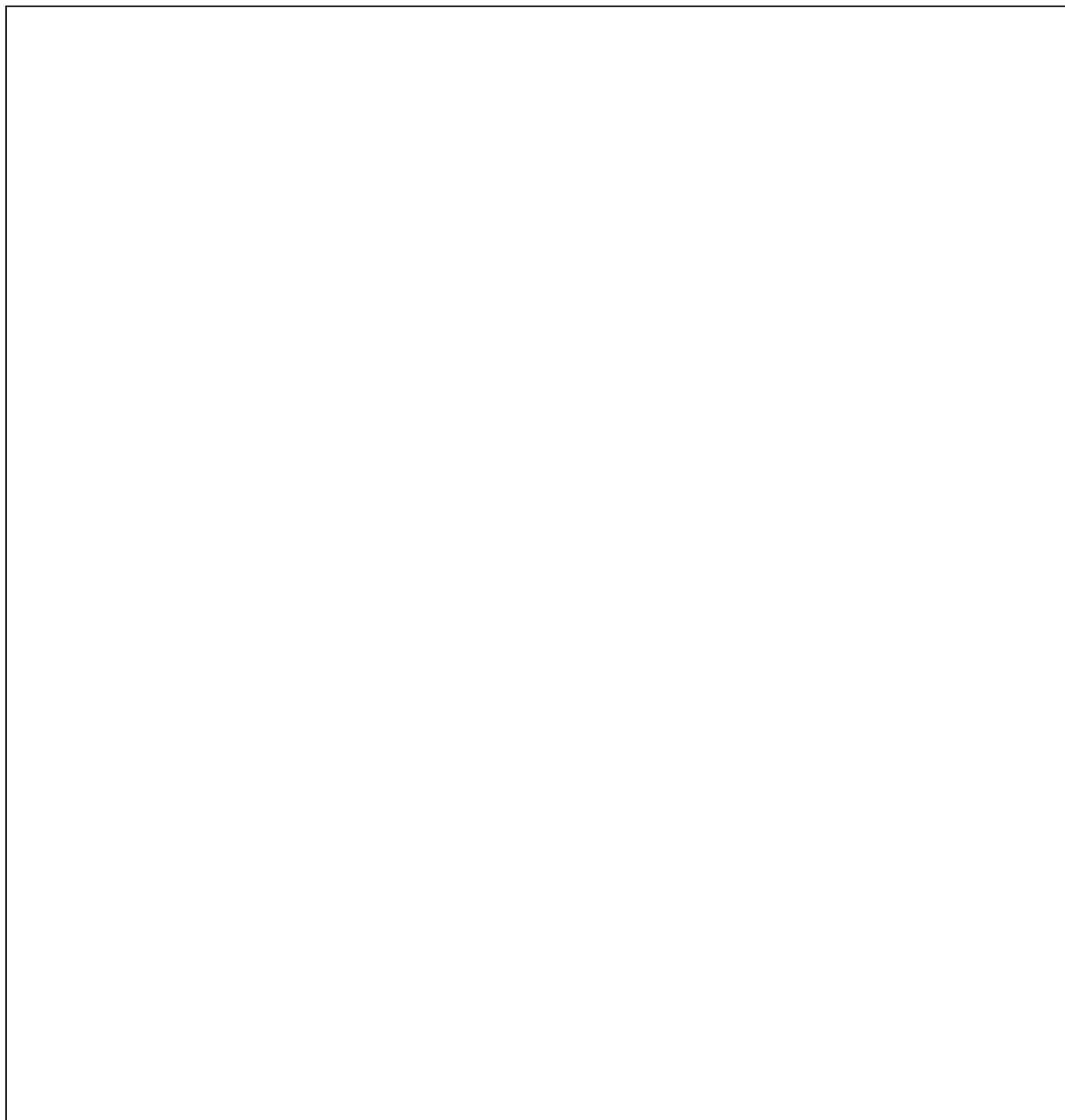
ZELENÁ: udrží tajemství

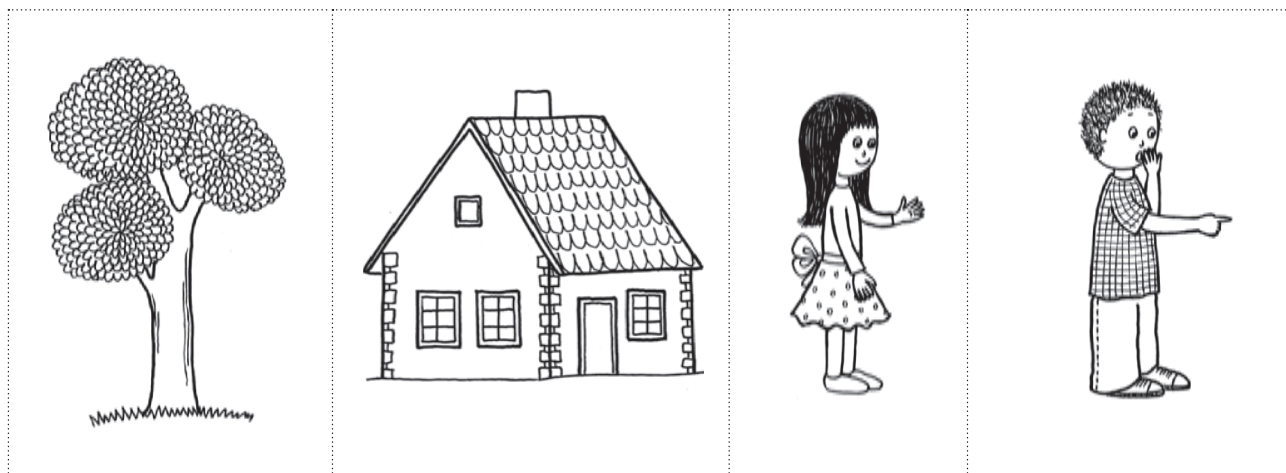

HRAJEME SI NA MALÍŘE

1. Jeden z obrázků ve spodní části listu vystřihni, nalep do rámečku a obrázek dokresli.

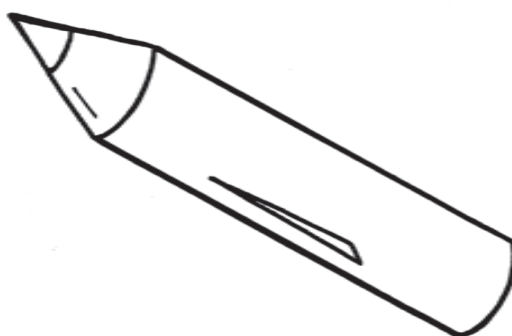
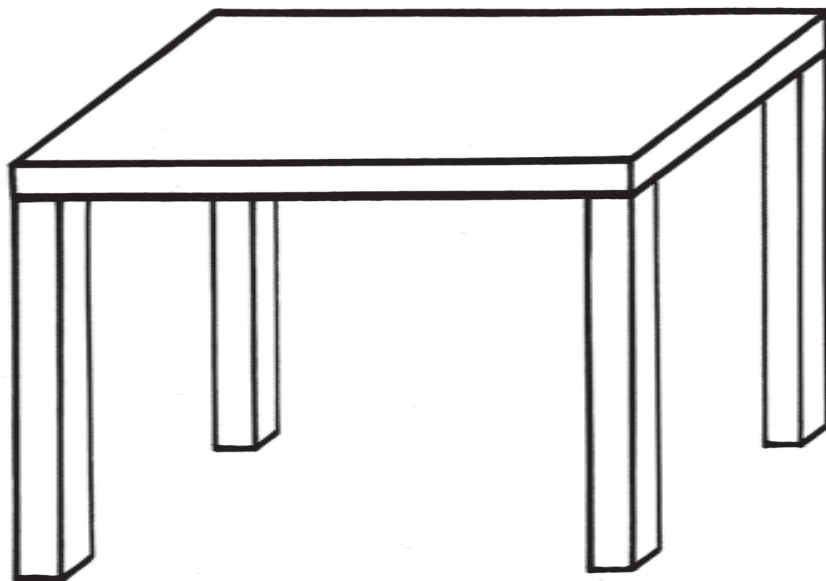
2. Vyprávěj.

CO BY TO BYLO, KDYBY TO NEBYLO...

K jakým jiným účelům, než ke kterým byly určeny, se dají použít tyto věci?
Nakresli.

TVOŘÍME Z MRAMORU

1. Vylušti. Tajenku dopiš do věty a větu dokonči.

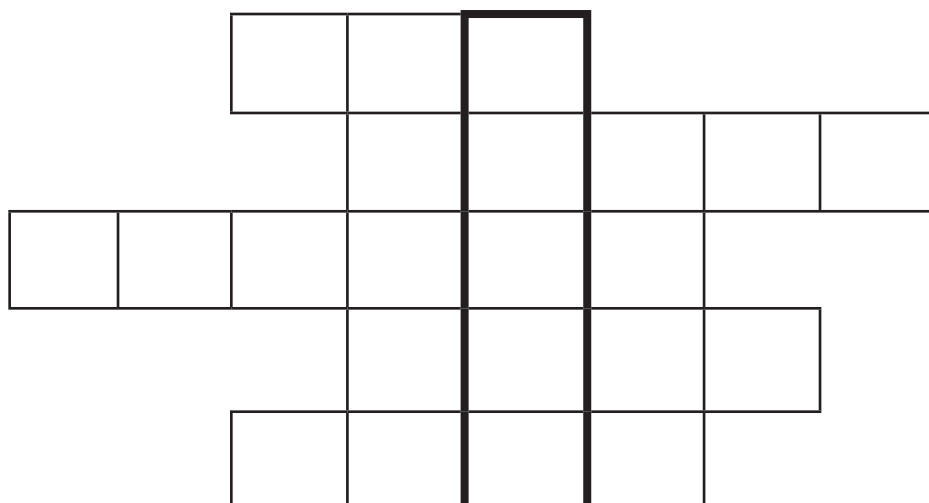
přítel člověka

sedm životů má

dům chrání

roční období

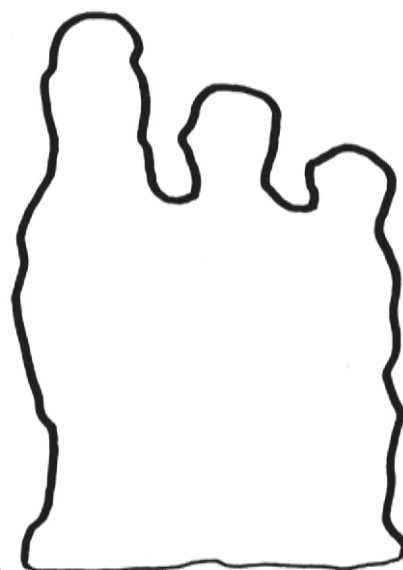
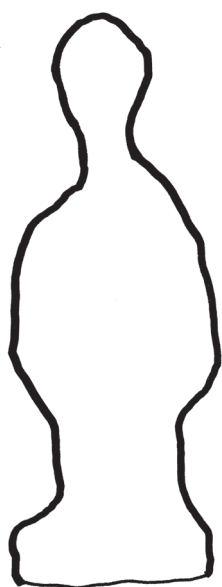
podzimní měsíc

Svoje díla tvoří z

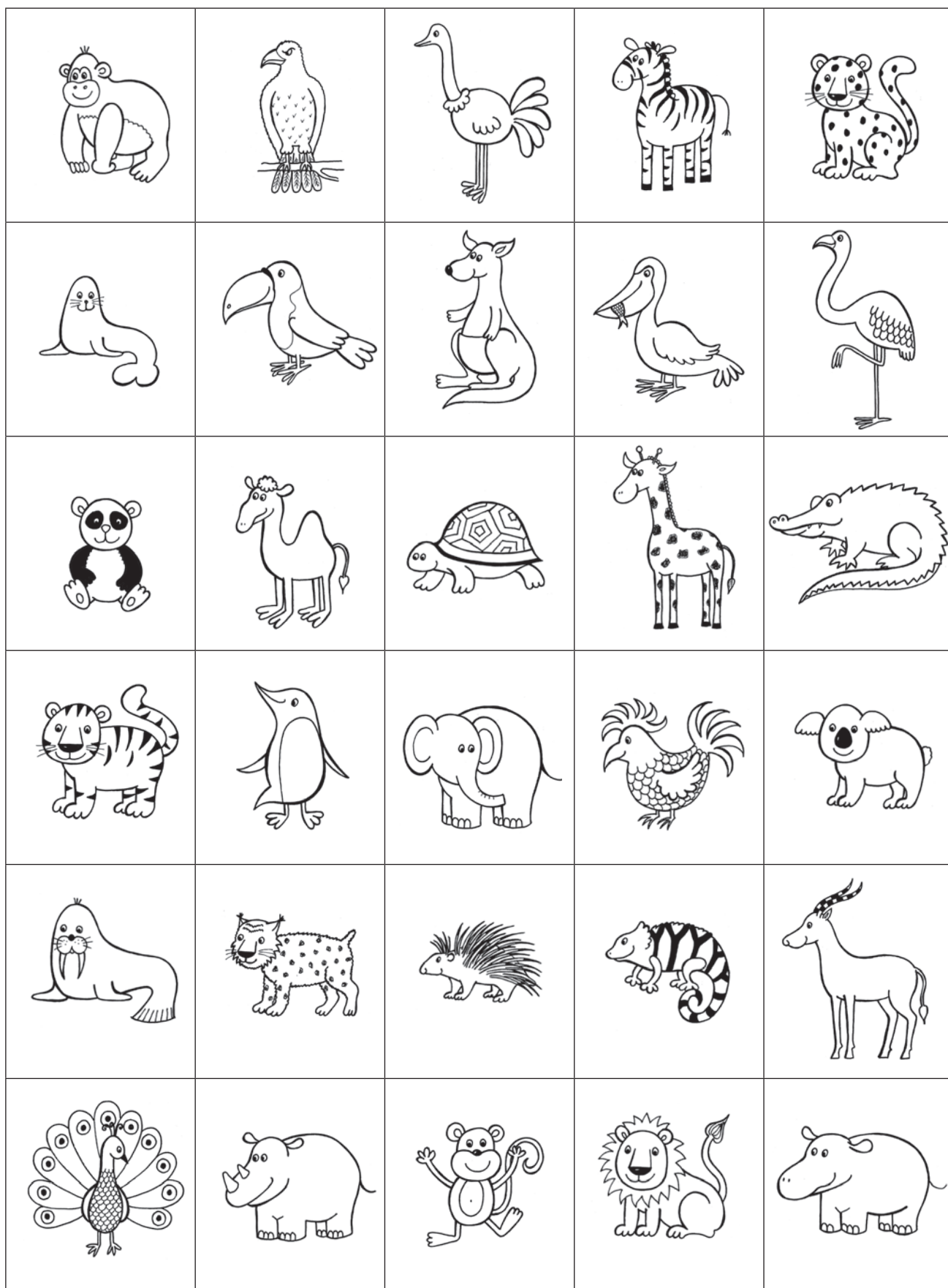
.....

2. Do kamenů dokresli sochy.

V ZOOLOGICKÉ ZAHRADĚ

Víš, kdo je na obrázku?

MOCNÁ ČARODĚJKA

1. Vylušti. Napiš, kdo je mocná čarodějka. Víš, proč se to říká?

1.

2.

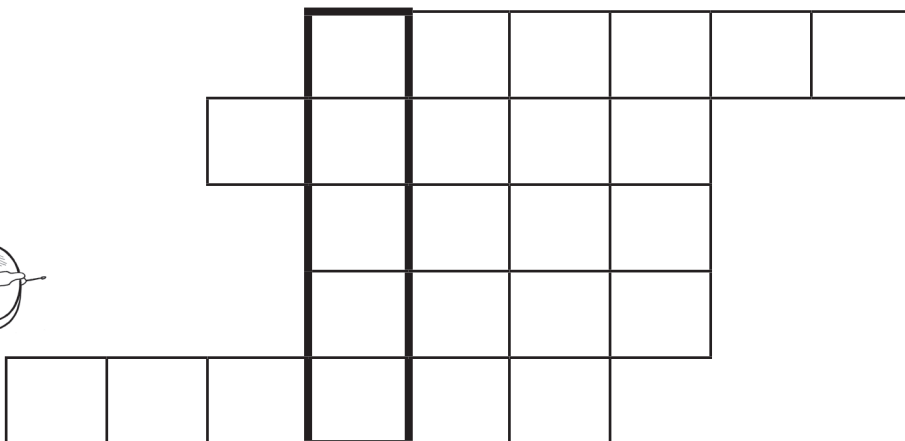
3.

4.

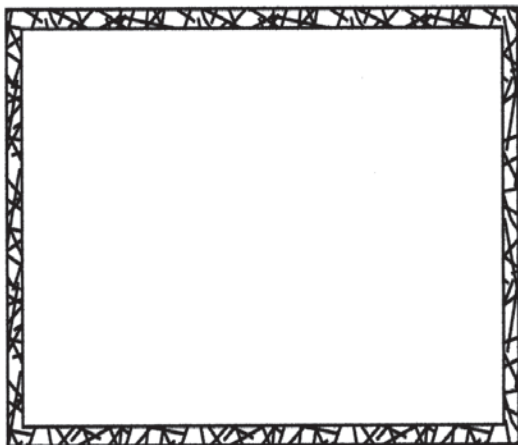
5.

Mocná čarodějka je

2. Do rámečků namaluj/nakresli, jaké představy v tobě hudba vyvolala.

1.

2.

3.

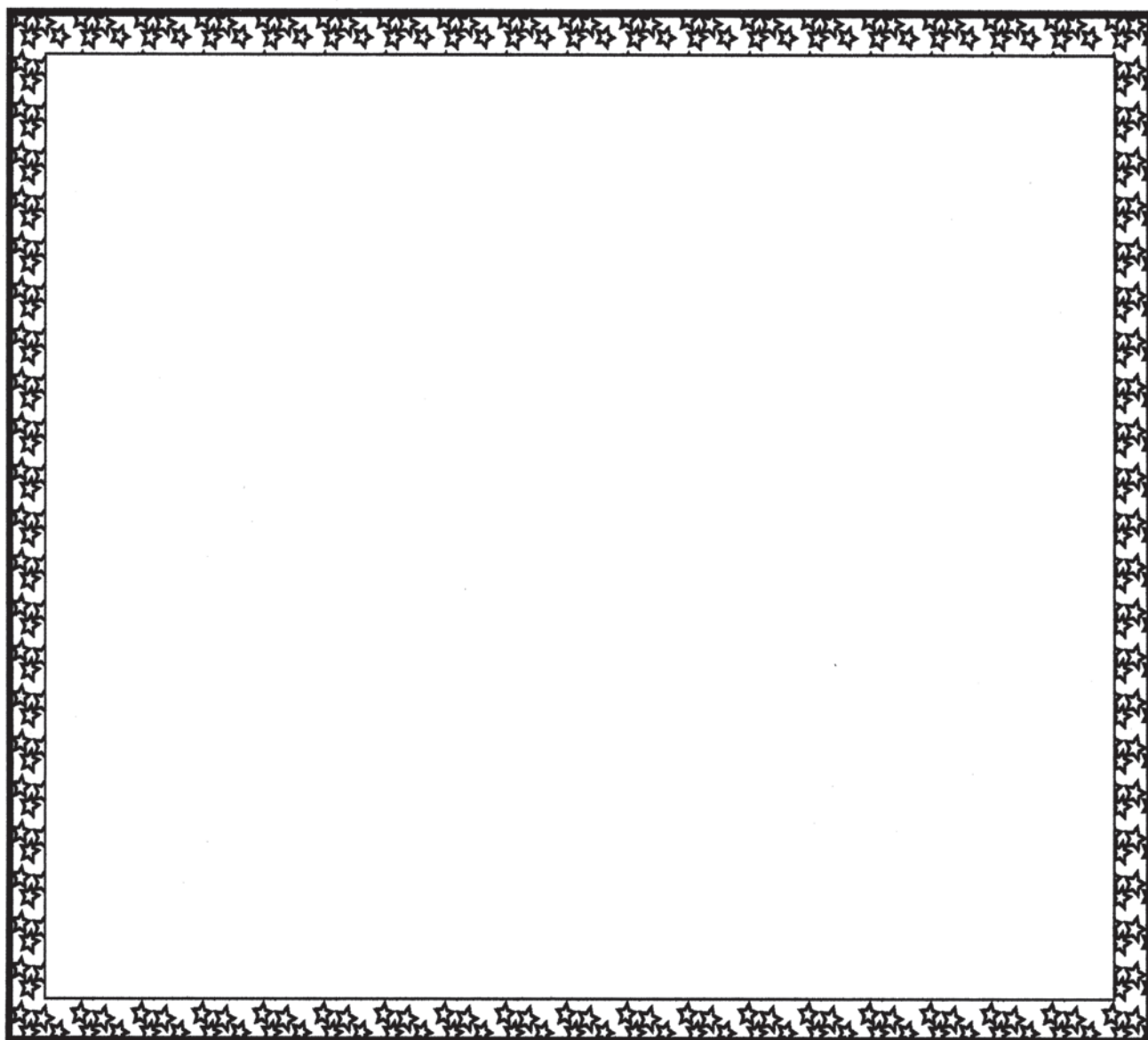
4.

A) PÍSEMNÉ NÁVODY

Přečti si pokyny a udělej to, co ti říká návod:

1. Na linku nad rámečkem napiš své jméno.
2. Doprostřed rámečku nakresli dům.
3. Nalevo od domu nakresli rybník, na kterém plavou dvě labutě.
4. Napravo od domu nakresli velký strom.
5. Nakresli cestu, která vede k domu z levého dolního rohu.
6. Ozdob cestu po pravé straně kytičkami.
7. V pravém horním rohu nakresli slunce.

Na druhou stranu pracovního listu napiš obdobný návod pro kamaráda.

B) PÍSEMNÉ NÁVODY

1. Na linku nad rámečkem napiš své jméno.

2.

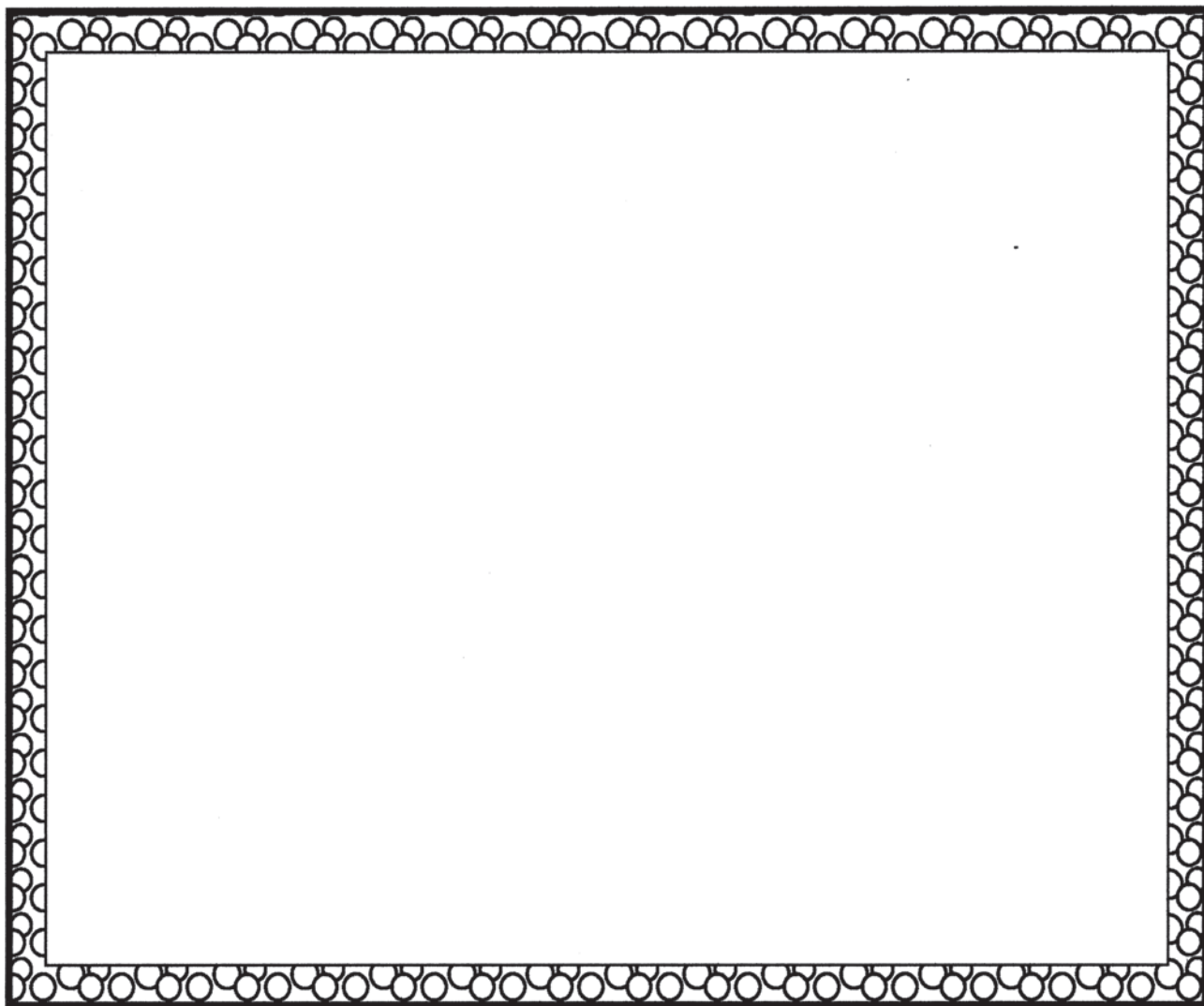
3.

4.

5.

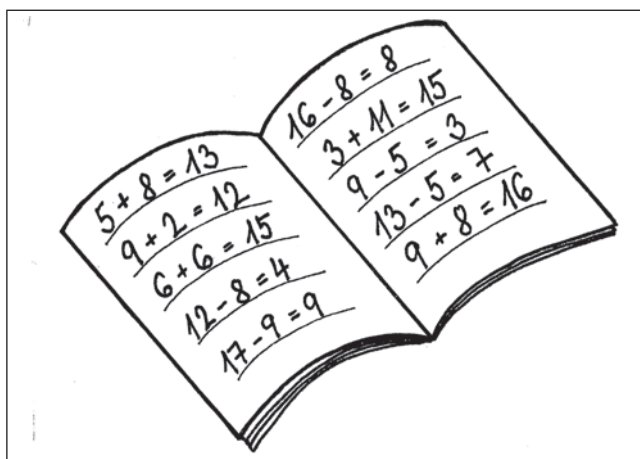
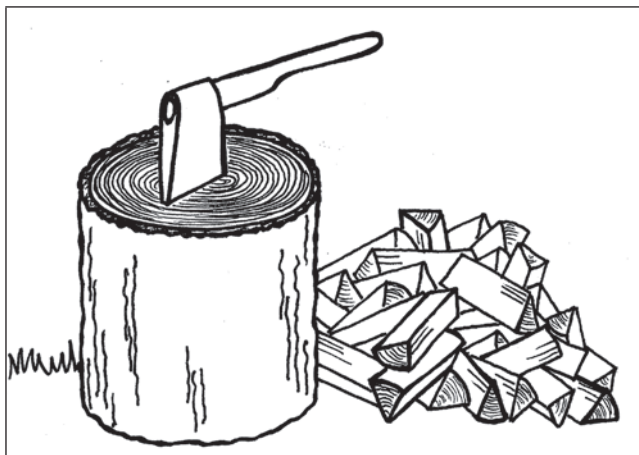
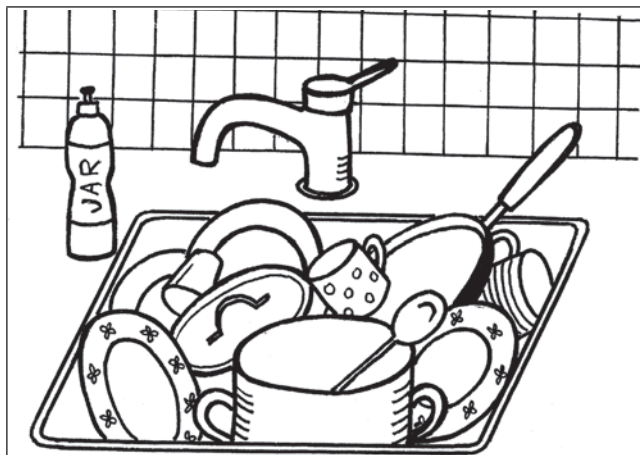
6.

.....

NEVIDITELNÝ PŘÍTEL

1. Napiš a vyprávěj, kdo potřebuje tvoji pomoc.

2. Nakresli, čím ti neviditelný přítel udělal největší radost.

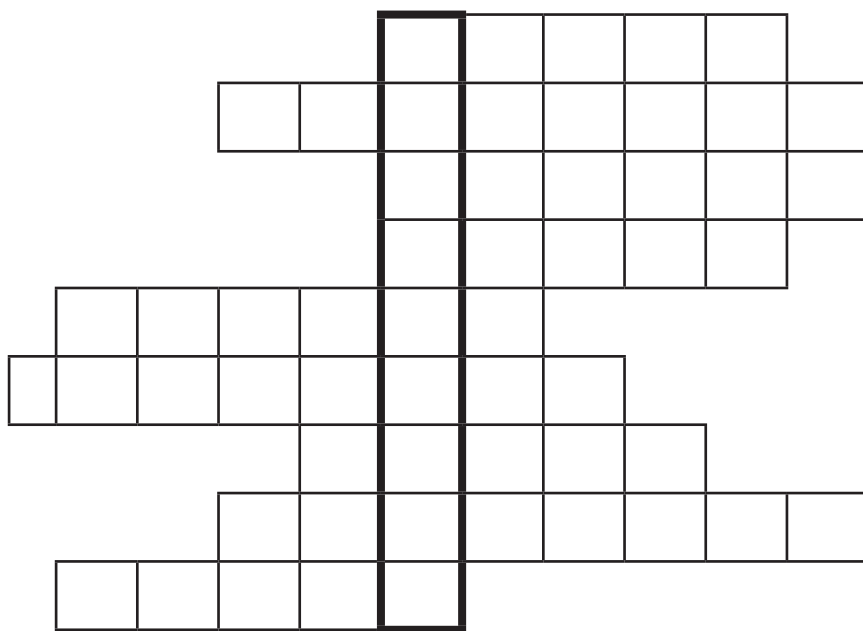

A) BOUDO, BUDKO –TAJENKA

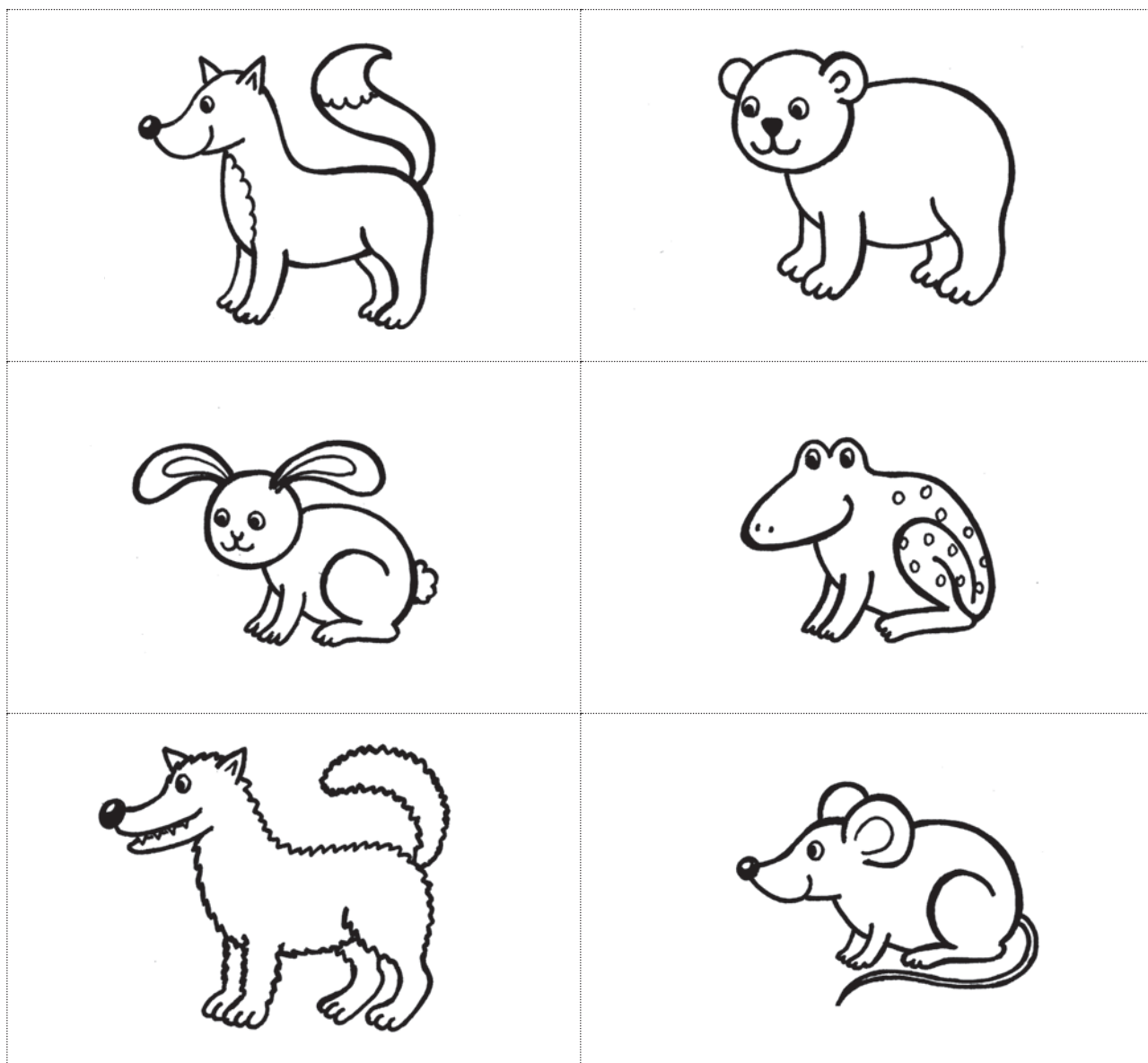
Poslechněte si pohádku „Boudo, budko“. Společně si pohádku zahrajte.

Zvířátka se o domeček.....

1. Jméno lišky
2. Dohromady jiným slovem
3. Když něco chci, musím se ...
4. Na co klepala zvířátka?
5. Kdo přišel poslední?
6. Jak se jmenovala žabka?
7. Které zvířátko přišlo čtvrté?
8. Domeček jiným slovem
9. Kdo objevil domeček?

Namaluj pro zvířátka nový domeček, a to tak, aby v něm mohla žít společně. Zvířátka vystříhni a nalep do domečku. Ke každému zvířátku napiš jeho jméno.

B) BOUDO, BUDKO –POHÁDKA

Na palouku u lesa stála chaloupka – budka. Jednoho dne kolem ní běžela malá myška. Když uviděla chaloupku, šla k ní blíž, zaklepala na dveře a zeptala se: „Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?“ Nikdo však neodpověděl. Myška tedy vběhla do chaloupky a začala v ní bydlet.

Druhý den přiskákala k chaloupce žabka. Budka se jí na první pohled zalíbila, přistoupila k ní, zaťukala na dveře a zeptala se: „Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?“ „Já, myška Hrabalka, a kdo jsi ty?“ ozvalo se z chaloupky. „Já jsem žabka Kuňkalka, můžu bydlet s tebou?“ odpověděla žabka. „Tak pojď dál,“ řekla myška. Žabka skočila do budky a začala v ní bydlet spolu s myškou.

Dalšího dne běžel kolem zajíček. Když uviděl chaloupku, zastavil se, zaťukal na dveře a zeptal se: „Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?“

„Já, myška Hrabalka, já, žabka Kuňkalka, a kdo jsi ty?“ řekla zvířátka.

„Já jsem zajíček Ušáček, můžu bydlet s vámi?“ odpověděl zajíček.

„Tak pojď dál.“ A už v chaloupce bydleli tři.

Další den šla kolem chaloupky liška. Když ji spatřila, přiběhla blíž a zeptala se: „Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?“ „Já, myška Hrabalka, já, žabka Kuňkalka, já, zajíček Ušáček, a kdo jsi ty?“ řekla zvířátka. „Já jsem liška Ryška. Mohla bych bydlet v domečku s vámi?“ „Pojď dál,“ odpověděla zvířátka.

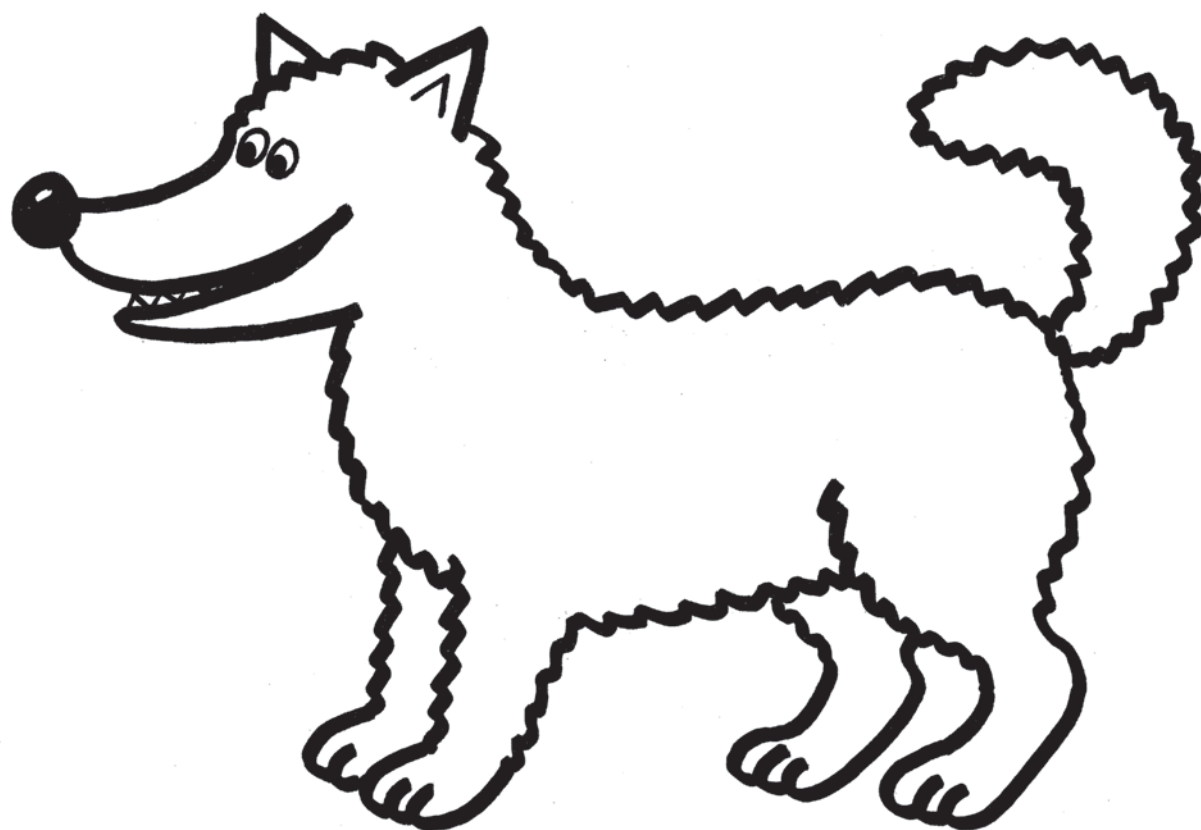
Další den běžel kolem vlček Šerý Krček. Uviděl chaloupku, zaklepal na dveře a hned se ptal: „Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?“ „Já, myška Hrabalka, já, žabka Kuňkalka, já, zajíček Ušáček, já, liška Ryška, a kdo jsi ty?“ odpověděla zvířátka. „Já jsem vlček Šerý Krček, můžu bydlet s vámi?“ „Tak pojď dál,“ řekli myška, žabka, zajíček a liška.

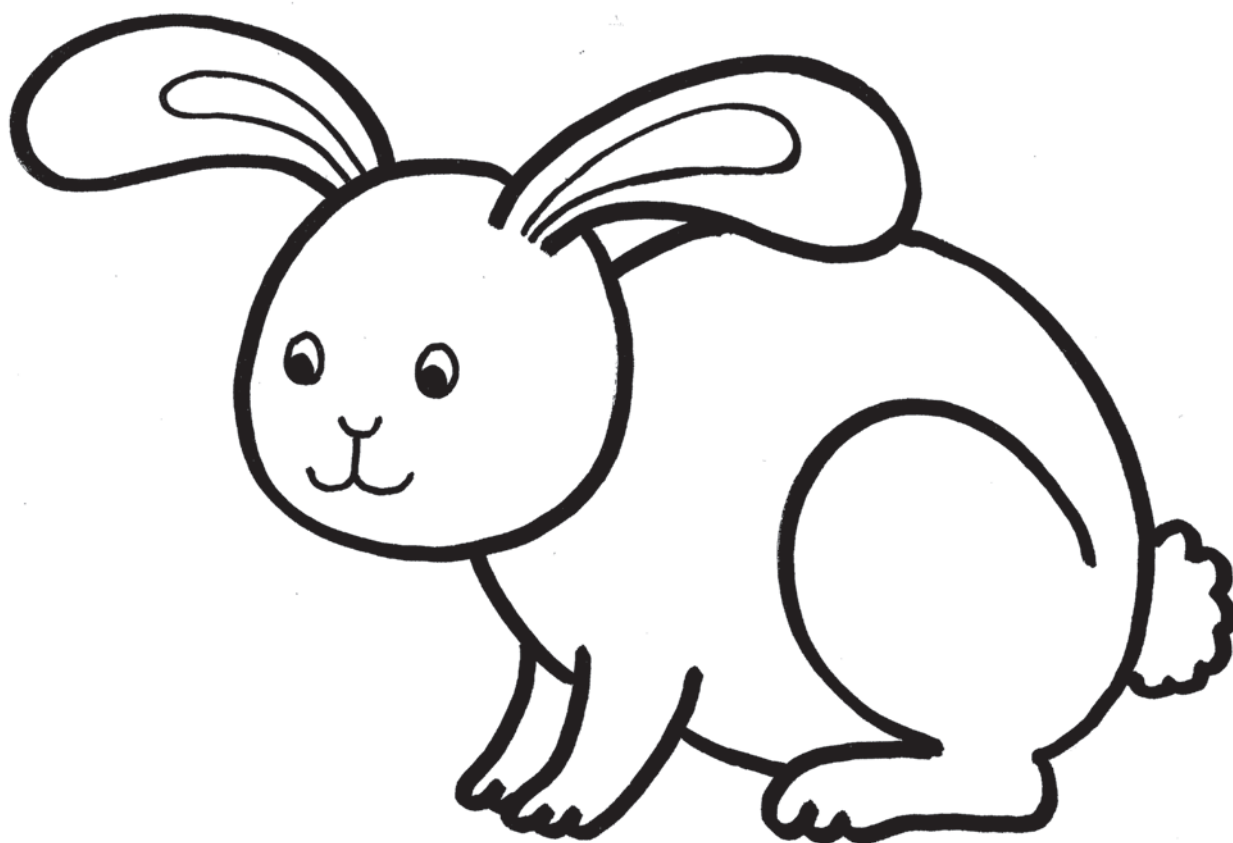
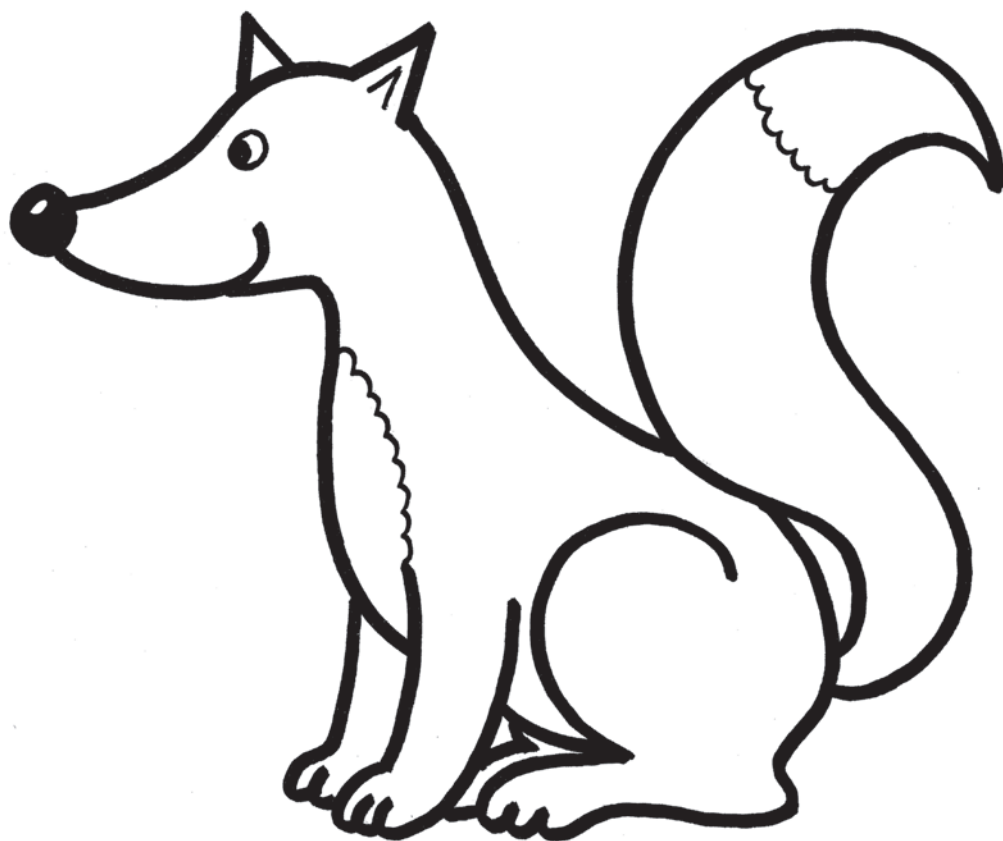
Další den šel kolem medvěd Huňáč. Uviděl chaloupku, přistoupil k ní a zeptal se: „Boudo, budko, kdo v tobě přebývá?“ „Já, myška Hrabalka, já, žabka Kuňkalka, já, zajíček Ušáček, já, liška Ryška, já, vlček Šerý Krček, a kdo jsi ty?“ zeptala se zvířátka. „Já jsem medvěd Huňáč, můžu bydlet s vámi?“ „Tak pojď dál,“ řekla zvířátka.

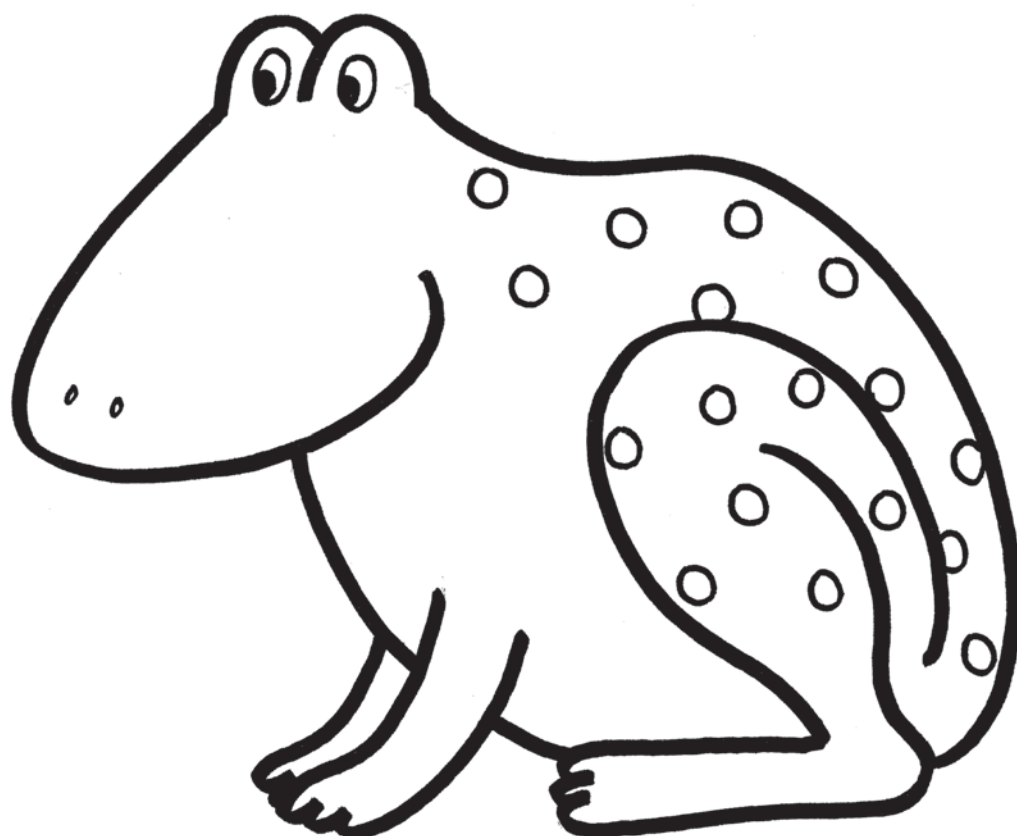
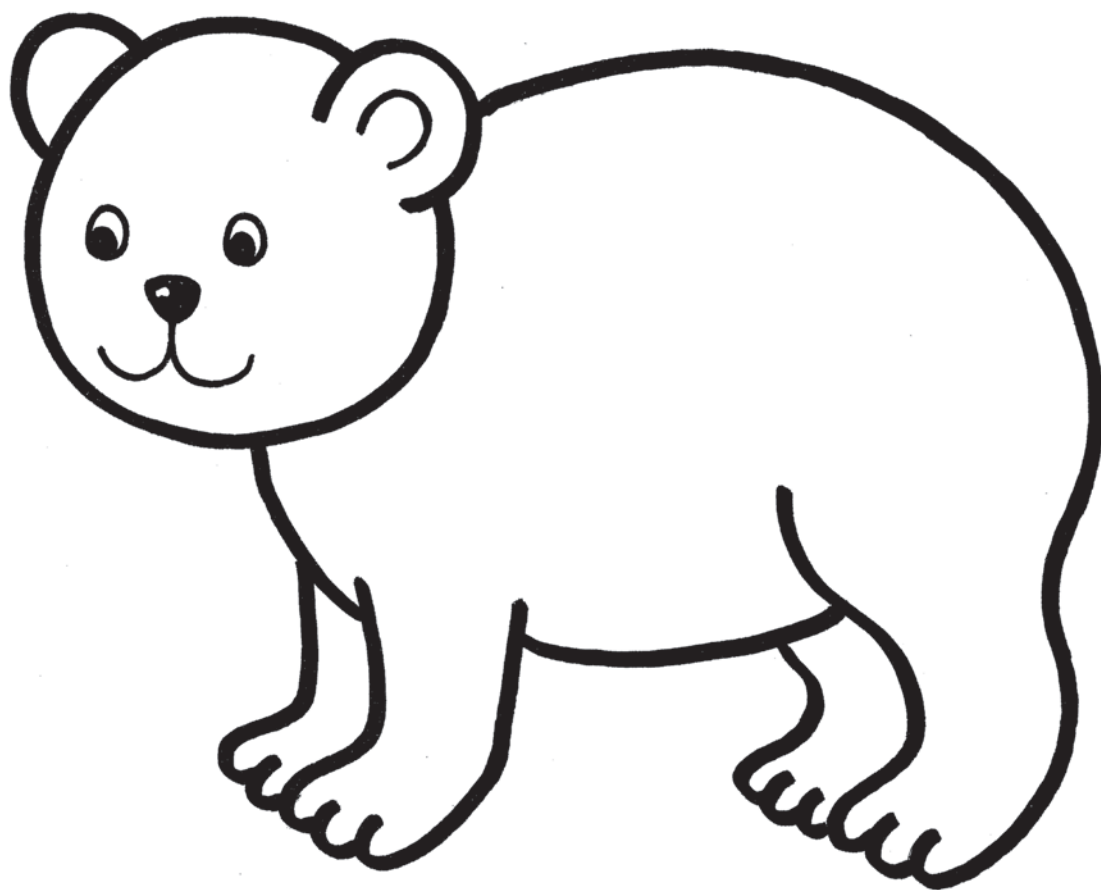
Ale medvěd byl příliš veliký a nemohl se do domečku dostat. Vlezl na střechu, ale ta pod jeho tíhou zapraskala a budka se rozpadla na kusy. Tak tak, že z ní zvířátka včas utekla. Zvířátka byla smutná, že přišla o střechu nad hlavou.

„Já mám nápad,“ řekl medvěd. „Společně postavíme novou, větší budku a mohli bychom v ní žít všichni pospolu.“

(Text upraven, předloha: http://www.zvskadan.cz/files/projekt_novy_zacatek/cj4/14_boudo_budko.pdf)

CHCI TI DÁT DÁREK, KTERÝ NEKOUPIŠ

Vyrob si pro své blízké dárkové poukazy na dárky, které si nelze koupit.

DÁRKOVÝ POUKAZ

Pro:

DÁRKOVÝ POUKAZ

Pro:

DÁRKOVÝ POUKAZ

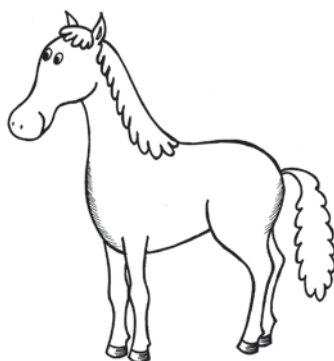
Pro:

KDO RYCHLE DÁVÁ, DVAKRÁT DÁVÁ

Vylušti přísloví. Dokážeš vysvětlit jeho význam?

Darovanému

na

nekoukej.

Proč si dáváme dárky?

.....

Který dárek tě nejvíce potěšil?

.....

Dáváš rád/a druhým dárky a proč?

.....

Co všechno můžeš darovat?

.....

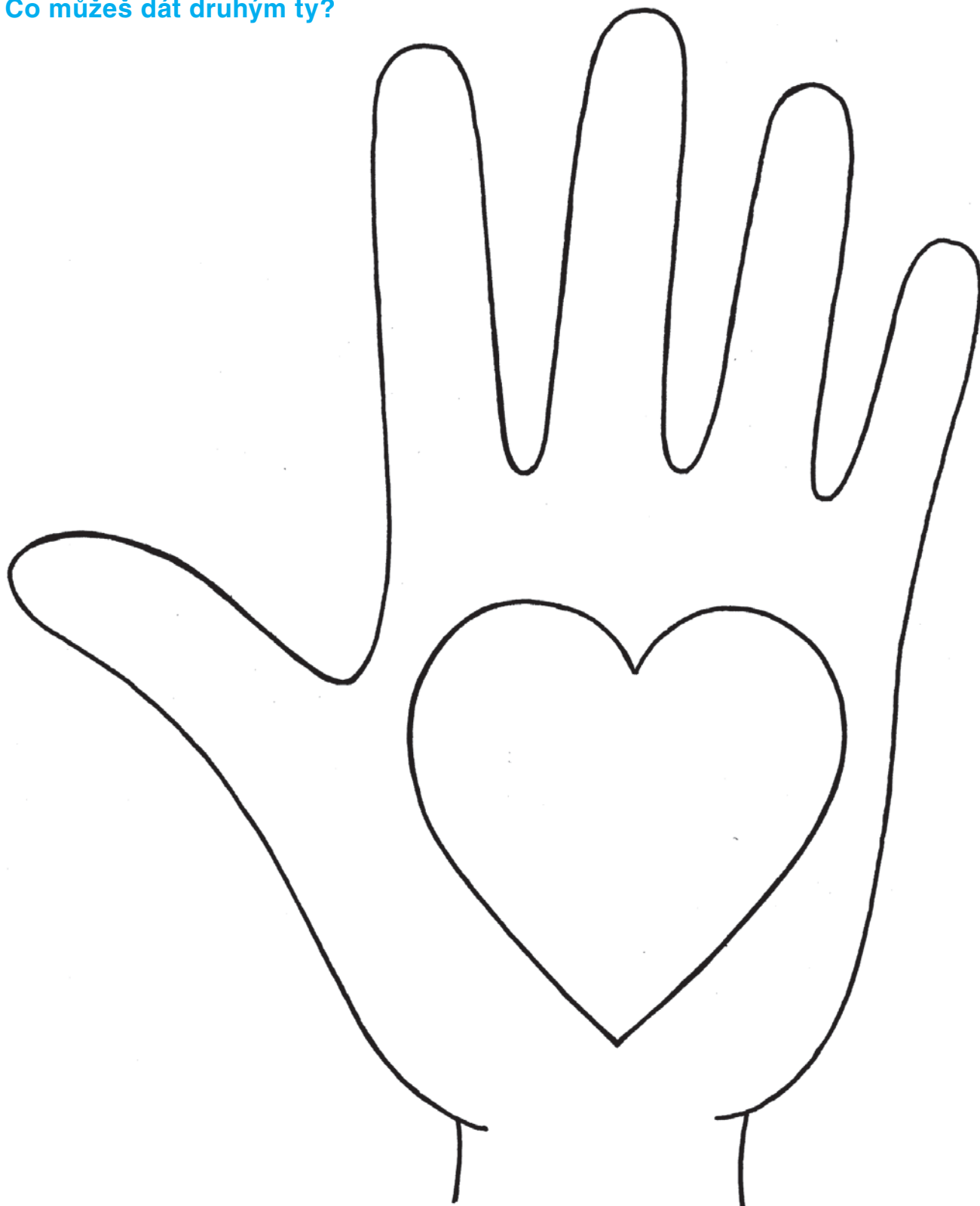

A) SRDCE NA DLANI

Prohlédni si pozorně obrázky a pokus se vysvětlit, co vyjadřují.

Co můžeš dát druhým ty?

B) SRDCE NA DLANI

Babičko milá,
hlavičko bílá,
svraštěná líčka!
Podobna páře –
v zraku však záře.
Jak od sluníčka!

Babičko malá,
odkud jste vzala
ty líce hnědé?
To as, jak padá
v podzimní lada
list vrby šedé.

Babičko malá,
odkud jste vzala
ty bílé vlasy?
To na ně lety,
sněhy neb květy
napadly asi.

Babičko milá,
co se vám bílá
ruka tak třese?
To as, jak chvátí
vítr a klátí
osikou v lese.

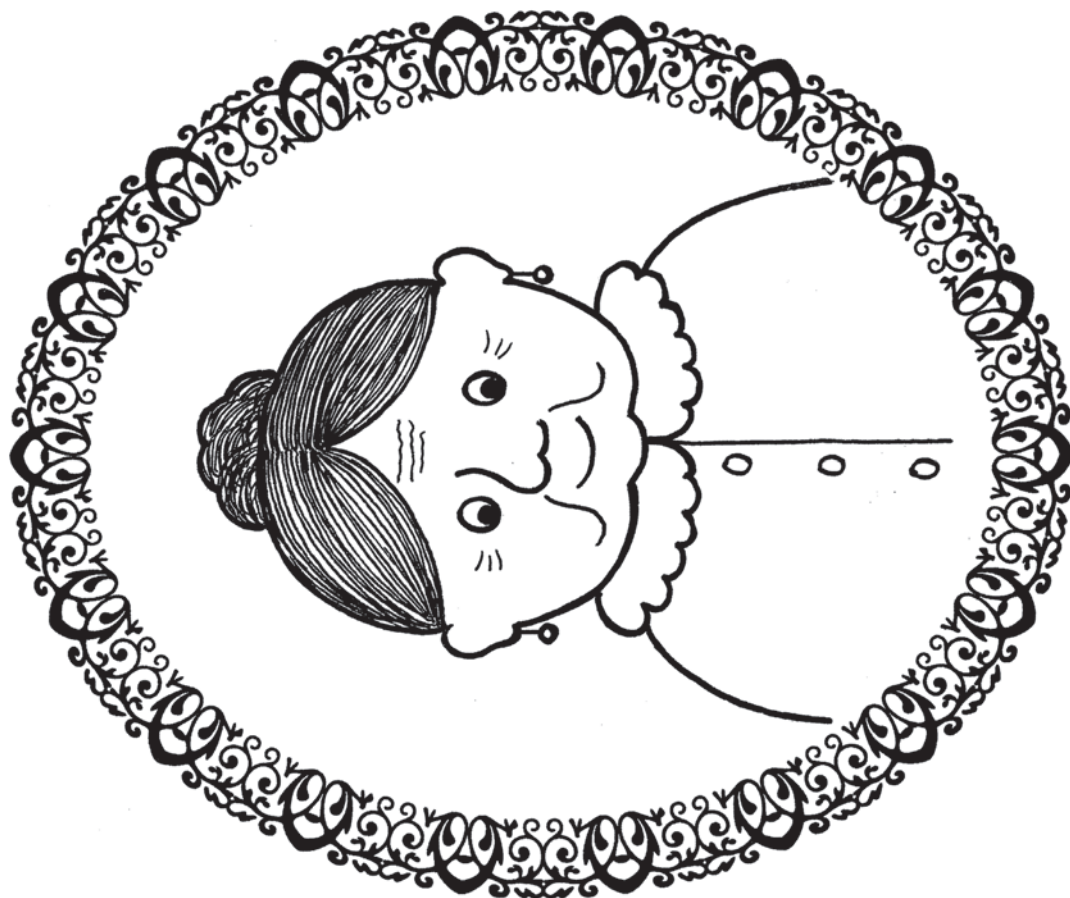
A to sluníčko
v očích, babičko,
odkud je máte?
To svítí čistě
vaše tam jistě
srdíčko zlaté!

(Josef Václav Sládek)

B) PŘÁNÍ PRO BABIČKU

Vytvoř přání pro svou babičku.

C) PŘÁNÍ PRO DĚDEČKA

Vytvoř přání pro svého dědečka.

